O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI INV. №

SHU AZIZ VATAN — BARCHAMIZNIKI

O'ZBEKISTON OVOZI

IJTIMOIY-SIYOSIY GAZETA

O'ZBEKISTON XALQ DEMOKRATIK PARTIYASI

■ 2004-YIL ■ 19-OKTYABR ■ SESHANBA ■ 124 (27.299) ■ uzbovozi@sarkor.uz ■ 1918-yil 21-iyundan chiqa boshlagan.

ТИНЧЛИК, БАРҚАРОРЛИК ВА ТАРАҚҚИЁТ ЙЎЛИДА

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 17-18 октябрь кунлари Тожикистон Республикаси пойтахти Душанбе шаҳрида бўлиб, «Марказий Осиё ҳамкорлиги» (МОҲ) ташкилотига аъзо Давлат раҳбарлари кенгашининг мажлисида иштирок этди

Таъкидламоқ жоизки, Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов, Қозоғистон Республикаси Президенти Нурсултон Назарбоев, Қирғизистон Республикаси Президенти Аскар Акаев, Россия Федерацияси Президенти Владимир Путин ва Тожикистон Республикаси Президенти Имомали Раҳмонов иштирок этган мазкур саммит МОҲ ўз тараққиётининг янги босқичига қадам қўйганини, фаолияти янгича мазмун билан бойий бошлаганини кўрсатди. МОҲ сафи янада кенгайди — Россия Федерацияси унга тенг ҳуқуқли аъзо бўлиб кирди. Президент Ислом Каримов таъбири билан айтганда, «Россиянинг МОҲга аъзо бўлиши табиий ва қонуний жараёндир». Негаки, «Марказий Осиёда тинчлик ва барқарорлик бўлишидан Россия манфаатдор».

Ўзбекистон Республикаси, Қозоғистон Республикаси, Қирғизистон Республикаси ва Тожикистон Республикаси ўртасида 2002 йил 28 февралда имзоланган «Марказий Осиё ҳамкорлиги» ташкилотини таъсис этиш тўғрисидаги шартномага, Ўзбекистоннинг ташаббуси билан, Россия Федерациясининг қўшилишига оид қарор қабул қилинди.

Ислом Каримов минтақамизда Россия ўз манфаатларига эга эканини алоҳида таъкидлади. Бинобарин, Россиянинг қўшилиши МОҲнинг салоҳият ва имкониятларини янада оширади, фаолиятини янги мазмун билан бойитади.

Маълумки, ташкилот аъзолари анча вақтдан буён Марказий Осиё минтақасида сув-энергетика, озиқ-овқат ва транспорт консорциумларига оид концепцияларни муҳокама этиб келади. Душанбе саммитида минтақа мамлакатлари мазкур соҳаларда бир-бири билан узвий боғлангани таъкидланди. Ягона консорциумларнинг тузилиши муайян соҳаларда энг камхарж, энг қулай савдо-сотиқни йўлга қўйиш имконини беради. Энергетика таъминотидаги узилишлар ва транспорт қатновидаги англашилмовчиликларнинг олди олинади.

Иқтисодиётга оид жиноятларга қарши курашда ҳам консорциумларнинг аҳамияти катта бўлишига шубҳа йўқ. Зеро, ноқонуний савдога ўрин қолмайди, божхона қоидаларининг бузилишига йўл қўйилмайди. Яна бир аҳамиятли томони шуки, бундай консорциумларни ташкил этишда Жаҳон банки, Осиё тараққиёт банки, Ислом тараққиёт банки каби нуфузли халқаро молия муассасалари ҳам қатнашиш истагини билдирмоқда. Президентлар консорциумлар тузиш концепцияларини атрофлича муҳокама қилиб, аъзо мамлакатлар ҳукуматларига бир ойда тегишли битимлар лойиҳасини ишлаб чиқиш вазифасини топширишга келишиб олдилар.

Мазкур уч консорциум Президент Ислом Каримов томонидан илгари сурилган Марказий Осиё умумий бозорини барпо этиш ташаббусининг мантиқий самарасидир. Саммит қатнашчилари умумий бозорни шакллантириш концепцияси лойиҳасини тасдиқладилар.

Президентлар иқтисодий соҳадаги алоқалар юзасидан фикр алмашар экан, ишбилармон доиралар вакилларининг анжуманларида эришилган натижаларни ҳаётга кенгроқ татбиқ этишга доир масалаларни ҳам муҳокама қилдилар.

(Давоми 2-бетда.)

ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ —

ЖАМИЯТДА АЁЛЛАР МАВҚЕИНИ ОШИРИШ, ХОТИН-ҚИЗЛАРНИНГ МЕҲНАТ ВА ЯШАШ ШАРОИТЛАРИНИ ЕНГИЛЛАШТИРИШ, УЛАР ИЖТИМОИЙ ҲАЁТДА ФАОЛ ҚАТНАШИШЛАРИ БИЛАН БИРГАЛИКДА, ОИЛАДА БОЛАЛАР ТАРБИЯСИДАГИ МУҚАДДАС БУРЧЛАРИНИ БАЖАРИШЛАРИ ИМКОНИНИ БЕРУВЧИ ЗАРУР ШАРОИТЛАРНИ ЯРАТИШ УЧУН КУРАШАДИ

БИЗНИНГ ОВОЗИМИЗ — ОЗОД ВА ОБОД ВАТАНИМИЗНИНГ БУГУНИ, ЭРТАСИ ВА КЕЛАЖАГИНИ БЕЛГИЛАЙДИ

Фармон ва ижро

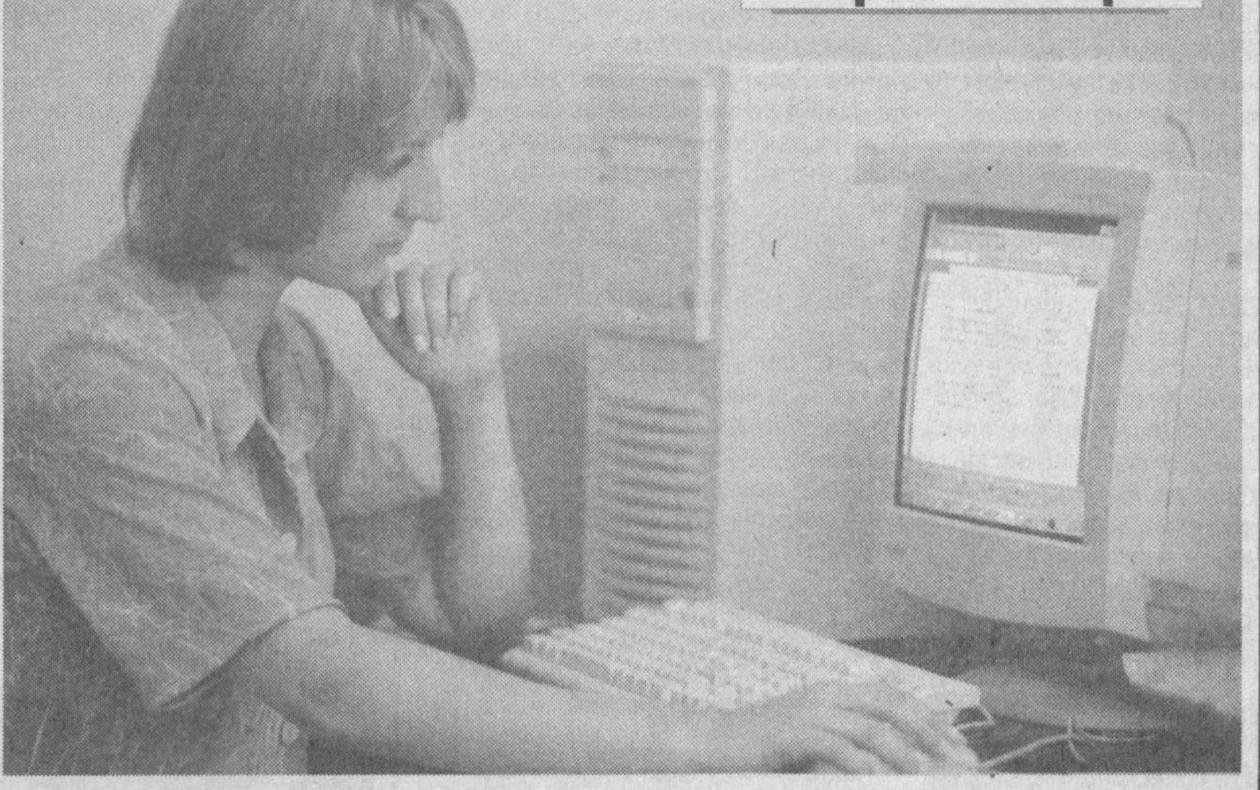

АГРАР УНИВЕРСИТЕТ ИФТИХОРЛАРИ

Тошкент давлат аграр университети нафақат замонавий ўқув масканлари, ажойиб спорт иншоотлари, таниқли олиму, иқтидорли талабалари айни чоғда профессор-ўқитувчиларнинг ярмидан кўпроғи хотин-қизлар экани билан ҳам фахрланади.

Бу ерда меҳнат қилаётган 460 нафар профессор-ўқитувчининг 266 нафари хотин-қизлардир.

Олий ўқув юртида таҳсил олаётган 400 нафар талаба-қиз орасида Президент стипендиантлари, Зулфия номидаги Давлат мукофоти совриндорлари бор. Университет қизлари спорт жамоаси республикадаги энг кучли жамоалардан бири саналади.

Хотин-қизларни ҳурмат қилиш, уларнинг меҳнатини қадрлаш, билим олиши ва камолга етиши учун кенг йўл очиш университетда шаклланган анъаналардан. Бу ерда нафақат юқори малакали қишлоқ хўжалиги мутахассислари, балки янги демократик жамиятнинг фаол бунёдкорлари ҳам тайёрланади.

Юртбошимизнинг «Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси фаолиятини қўллаб-қувватлаш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги Фармони эса хотин-қизларнинг мамлакат ижтимоий-сиёсий ва ижтимоий-иқтисодий ҳаётида тўлақонли иштирок этиши учун янгидан-янги имкониятлар яратмоқда.

Зоҳид ҚЎШАРОВ

Суратларда: университетнинг менежмент факультети магистри Екатерина Аблаева. У 2001 йилда Президент стипендианти бўлган эди, ўтган йили Зулфия номидаги давлат мукофотини олди; менежмент факультети магистри Саида Искандаровани эса кўпчилик яхши билади. У халқаро тоифадаги спорт устаси, сузиш бўйича Осиё чемпиони, Сиднейда бўлиб ўтган Олимпиада ўйинлари қатнашчиси, «Универсиада — 2002»нинг олтин соврини соҳибаси, спортда эришган катта ютуқлари учун «Тико» автомобили билан мукофотланган.

Рустам ШАГАЕВ (ЎзА) олган суратлар

САЙЛОВОЛДИ ПЛАТФОРМА ЛОЙИҲАСИГА ОИД СУҲБАТ

Куни кеча Халқ демократик партияси Марказий Кенгашида «давра суҳбати» бўлиб ўтди. Унда партиянинг сайловолди платформаси лойиҳасига оид иқтисодий масалалар муҳокама қилинди.

Анжуманда ХДП МК биринчи котиби Аслиддин Рустамов, МК котиби Михаил Ельшов, ХДП Тошкент шаҳар кенгаши биринчи котиби Латиф Ғуломов, Тошкент Давлат иқтисодиёт университети проректори, профессор Гулчеҳра Охунова, иқтисод фанлари доктори, профессор Руфат Раззоқов, юридик фанлари номзоди Хайрулла Рўзметов, «Бувайда» ҳиссадорлик жамияти раиси Адҳамжон Солиев, Мирзо Улуғбек туманидаги Аҳолини ижтимоий мослаштириш маркази раҳбари Нигора Мадиева ва бошқалар иштирок этиб, мазкур масала юзасидан ўз фикр-мулоҳаза ва таклифларини билдирдилар.

«Давра суҳбати» баҳс-мунозарага бой бўлди.

Ўзбекистон ХДП МК матбуот хизмати

ЎзХДП САЙЛОВОЛДИ ПЛАТФОРМАСИГА ТАКЛИФЛАР

АНИҚЛИК ТАЪСИРЧАНЛИКНИ ОШИРАДИ

Партиямизнинг сайловолди платформасида аниқ таклифлар қанча кўп бўлса, у шунчалик таъсирчан бўлади. Платформада қишлоқ хўжалигини ривожлантириш билан боғлиқ муаммолар, хусусан, деҳқонларга хўжалик ишларида эркинлик бериш, уларнинг манфаатларини кўзлаб лизинг амалиётини такомиллаштириш, кредитларнинг фоизларини камайтириш, Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилоятида етиштириладиган пахта ва ғалланинг нархларини уларга кетадиган меҳнат кучи ҳамда сарф-харажатларга қараб (у бошқа минтақаларга қараганда анча юқори) ошириш масалаларини қўйиш айни муддао бўлар эди.

Бизда бандлик тўғрисидаги қонун мавжуд бўлгани билан унинг жойлардаги ижроси унчалик яхши эмас. Шуни ҳисобга олиб, 5-10 йилга мўлжалланган миллий бандлик дастурини ишлаб чиқишни ва уни ҳаётга татбиқ этишни таклиф этиш ҳам жуда ўринли бўлар эди. Шунингдек, меҳнат миграциясини қонунийлаштириш учун бу ҳақда махсус қонун қабул қилиш, қатор давлатлар билан шунга оид битим ва шартномаларни тузиш таклифларини илгари суриш керак.

Ва яна, партиямизнинг сайловолди ҳужжатида аҳолига тиббий ва коммунал хизмат кўрсатиш, халқ таълими ва экология муаммолари ҳам ўрин олиши лозим, деб ҳисоблайман.

Алписбой ИБАДУЛЛАЕВ,
Ўзбекистон ХДП Қорақалпоғистон республика кенгаши котиби

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Ассалому алайкум ва раҳматуллоҳи ва баракотуҳу,

Муборак Рамазон ойи кириб келиши муносабати билан Сиз, Жаноби Олийларига Саудия Арабистони Подшоҳлиги халқи, ҳукумати ва ўз номимдан самимий табрик ва эзгу истакларни изҳор этишдан ғоят мамнунман. Сизга сиҳат-саломатлик, бахт ҳамда биродар Ўзбекистон халқига тараққиёт ва фаровонлик тилайман.

Аллоҳ азза ва жалладан ушбу саодатли кунларда рўза ва бошқа ибодатларимизни қабул қилиши ҳамда ислом умматига хайр-баракот ато этишини сўраб қоламан.

Жаноби Олийлари, чуқур эҳтиромларимни қабул этгайсиз.

Биродарингиз

Фаҳд бин Абдулазиз Ас-САУД,
Икки муқаддас масжид ходими,
Саудия Арабистони Подшоҳи

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Фазилатли Рамазон ойи кириб келиши муносабати билан Сиз, Жаноби Олийларини Тунис халқи, ҳукумати ва ўз номимдан очиқ кўнгил ила муборакбод этиш менга ҳузур бахш этмоқда.

Қодир Аллоҳдан бундай кунларни барчамизга хурсандчилик ва баракотлар ила такрор қилиши, қардош халқларимиз фаровонлиги, мусулмон умматининг равнақи йўлидаги саъй-ҳаракатларимизни қўллашини сўраб қоламан.

Зайн ал-Обидин бин АЛИ,
Тунис Республикаси Президенти

БУХОРО ВИЛОЯТИ ПАХТАКОРЛАРИГА, БАРЧА МЕҲНАТКАШЛАРИГА

Қадрли дўстлар!

Авваламбор сиз, азиз Бухоро аҳлини бугунги қўлга киритган улкан ғалабангиз — давлатга пахта топшириш шартнома режасини мамлакатимизда биринчилар қаторида бажарганингиз билан чин қалбимдан самимий муборакбод этаман.

Ҳаётнинг мураккаб синов ва қийинчиликларида тобланган, тадбиркор ва омилкор Бухоро вилояти деҳқонларининг фидокорона меҳнати билан бунёд этилган 360 минг тонналик катта пахта хирмони юртимизнинг иқтисодий салоҳиятини юксалтириш йўлида қўшилган салмоқли ҳисса бўлди, десак, ҳеч қандай муболағa бўлмайди.

Бу меҳнат зафарига осонликча эришилмагани, унинг замирида Бухоронинг оғир иқлим ва табиий шароитида ҳар қарич ер, ҳар томчи сувни қадрлайдиган, пахтачиликнинг сир-асрорини, ишнинг негизини пухта биладиган, ҳосил тақдирини ўйлаб кечани-кеча, кундузни-кундуз демай тер тўкадиган минг-минглаб заҳматкаш деҳқонларнинг, мутасадди ходимлар ва мутахассисларнинг фидокорона меҳнати мужассам эканини барчамиз яхши англаймиз.

Қишлоқ хўжалик соҳасида ислоҳотларни изчил амалга ошириш, Бухоро деҳқончилик мактабига хос бўлган қадимий ва бой анъаналардан, замонавий фан ва техника ютуқларидан самарали фойдаланиш ҳисобидан кўплаб ширкат ва фермер хўжаликлари етиштирилган пахта хомашёсини юқори сифат билан топшириб, деҳқонларнинг моддий манфаатдорлиги учун мустаҳкам пойдевор яратгани таҳсинга лойиқ.

Айниқса, шу замин, шу тупроққа мос, серҳосил навларнинг яратилгани, одамларда ерга эгалик туйғуси кучайиб бораётгани, далада ишлаётган барча одамларнинг меҳнатини муносиб қадрлаш ва рағбатлантиришнинг янги усуллари жорий этилаётгани бу ғалабани таъминлашда муҳим омил бўлгани шубҳасиз.

Ишончим комилки, Бухоронинг юкини ўз елкасида кўтариб, унинг қадимий шуҳратини янада юксалтириб келаётган вилоят меҳнаткашлари халқ хўжалигининг бошқа соҳалари бўйича ҳам зиммага олган мажбуриятларни адо этиб, йилни ёруғ юз билан якунлайди.

Сизларни улкан меҳнат ғалабангиз билан яна бир бор қутлар эканман, барчангизга сиҳат-саломатлик, хонадонларингизга файзу барака тилайман.

Доимо омон бўлинг, ҳеч қачон кам бўлманг, азизларим!

Ислом КАРИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти

ТАДБИРКОРЛИК ВА ОМИЛКОРЛИК ТУФАЙЛИ

бухороликлар 360 минг тонналик пахта хирмонини яратиб, бу йил ҳам мамлакатда биринчилардан бўлиб шартнома режасини бажардилар

Юртбошимиз бир гал айтган эдилар: Бухоронинг ҳар қарич ери деҳқоннинг пешона тери билан суғорилади...

Зўр таъриф. Чунки, Зарафшон дарёси суви вилоятгача жуда камдан-кам ҳолларда етиб келади. Бошқа оқар сув манбалари йўқ ҳисоби. Бунинг устига экин майдонлари шўрлаб кетган...

Шундай бўлишига қарамай, бу ерда деҳқончиликнинг ўзига хос тажриба мактаби яратилди. Бухоро иқлимига мос пахта навлари вужудга келди. Айниқса, «Бухоро-6»нинг кейинги авлодлари, нафақат вилоятда, бошқа ҳудудларда ҳам яхши самара бермоқда. Бу йил Бухорода 126681 гектар майдонга ана шундай навлар экилди.

— Энг асосийси, — дейди **вилоят қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармаси бошлиғи ўринбосари Матлуб Нўъмонов,** — ер ҳақиқий эгасини топди, деҳқон эркинлик олди. Тўла фермер хўжалигига айлантирилган Ромитан тумани бунинг ёрқин мисоли. Туманда бир пайтлар қолоқлик ботқоғига ботган ширкат хўжаликлари тарқатилиб, ерлар бутунлай фермерлар ихтиёрига берилгач, иқтисодий ўсиш ва деҳқончилик маданияти борасида бу ерда жуда катта ижобий силжишлар рўй берди, десам хато бўлмас...

Дарвоқе, ҳозир вилоятда 4948 та фермер хўжалиги фаолият кўрсатмоқда. Агар 2003 йилда фермер хўжаликларида 106112 тонна пахта етиштирилган бўлса, эндиликда бу рақам 173100 тоннани ташкил этаётир. Етиштирилган пахтанинг 48 фоизи ҳам улар ҳиссасига тўғри келмоқда.

— Ютуқларнинг яна бир омили, — деб ҳикоя қилади **Ғиждувон туманидаги Файзулла Хўжаев номли ширкат хўжалиги раиси Ғайниддин Носиров,** — йиғим-терим стратегиясидаги ўзгариш. У ҳам бўлса теримга ҳосилнинг 85-90 фоизи пишиб етилгандагина киришиш. Бу усулда — ҳам вақтдан ютасиз, ҳам ҳосилнинг асосий қисмини юқори навларга сотасиз... Биз, масалан, шу усулда 2320 тонна пахтани юқори навга сотиб, катта даромад олдик...

Бултур вилоятда йиғим-терим қарийб икки ойга чўзилиб, давлатга пахта сотиш режаси 50 иш кунида уддаланганди.

«Пахта — 2004»

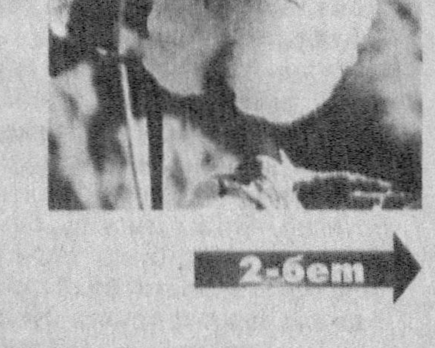

2-бет

ХАЛҚ БАНКИ — СИЗНИНГ ОИЛАНГИЗ БАНКИ
BANK XALQ BANKI
Хизматлар лицензияланган

TOSHKENT SHAHAR MUNITSIPAL BIRJA MARKAZI
MULKDORGA HAMKOR!
Tel: 132-25-51, 133-46-61, Faks: 133-20-74
WWW.tshmbm.uz E-mail: info@tshmbm.uz va Birja@mail.tps.uz
Хизматлар лицензияланган

O'zbekiston havo yo'llari
TOSHKENT XALQARO AEROPORTI
Хизматлар лицензияланган

ALOQABANK — aniq, tez, ishonchli!
Tel: 137-23-98, 137-10-20, 134-75-57; Faks: 136-76-22.
WWW.alokabank.uz E-mail: info@alokabank.uz
Хизматлар лицензияланган

ТИНЧЛИК, БАРҚАРОРЛИК ВА ТАРАҚҚИЁТ ЙЎЛИДА

(Давоми. Боши 1-бетда.)

Ишбилармонларнинг бевосита мулоқотларини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш ва рағбатлантириб бориш зарурлиги қайд этилди.

Президент Ислом Каримов шу йилнинг сентябрида Остонада ўтган МДҲ саммитида терроризм ва экстремистик ташкилотлар ҳамда уларнинг раҳбарларининг рўйхатини тузиш, шу тариқа ҳар бир аъзо мамлакатда бундай ташкилотларни тақиқлаш ташаббусини илгари сурган ва бу ташаббус Ҳамдўстликка аъзо мамлакатлар томонидан қўллаб-қувватланган эди. Душанбе саммитида бу масала яна бир бор кўриб чиқилди. Жумладан, Президент В.Путин Россия Ўзбекистоннинг бу борадаги дадил қадамларини ҳар томонлама қўллаб-қувватлашини алоҳида таъкидлади.

Бу таклифнинг долзарблигини эътиборга олиб, Душанбе саммитида ушбу масала бўйича тегишли қарор қабул қилинди. Ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар ва махсус хизматларга терроризм ҳамда экстремистик ташкилотлар, уларнинг раҳбарлари ва аъзоларининг рўйхатини тузиш топширилди. Президентлар МДҲнинг бошқа аъзоларини ҳам шундай йўл тутишга даъват этдилар.

Терроризмнинг усуллари тобора мураккаблашмоқда, бу иллат наркотик моддалар ва қурол-яроғ контрабандаси, диний экстремизм ва уюшган жиноятчилик билан чамбарчас боғлиқ. Дунёда юз бераётган воқеалар хавфсизликни таъминлаш масаласи ғоят жиддий тус олаётганини ва бу муаммони фақат ҳамкорликда ҳаракат қилиш билан бартараф этиш мумкинлигини кўрсатмоқда.

Музокаралар чоғида президентлар бу борада якдил эканлигини таъкидладилар. Марказий Осиёда барқарорлик ва тинчликнинг мустаҳкам таъминланиши муайян даражада Афғонистондаги вазиятга ҳам боғлиқ. «Афғонистонда тинчлик ўрнатилмас экан, Марказий Осиёда хотиржамлик бўлмайди, — деди Ислом Каримов. — Афғонистон минтақамизнинг нафақат географик, маданий-тарихий, балки геостратегик жиҳатдан ҳам муҳим бўлагидир. Шу боис ушбу мамлакатнинг ташкилотимизга аъзо бўлиш учун интилаётгани мантиқан тўғридир».

Шу жиҳатдан қараганда Давлат раҳбарлари кенгашининг кенгайтирилган тартибдаги мажлисида Афғонистон вице-президенти Ҳидоят Амин Арсало кузатувчи сифатида иштирок этгани муҳим аҳамиятга молик. МОҲга аъзо давлатлар раҳбарлари Афғонистонни тиклаш ишларида яқиндан ҳамкорлик қилиш ва фаолликни ошириш ҳақида фикрлашдилар. Бунда расмий Кобул вакилининг бевосита қатнашиши ҳар томонлама фойдали бўлди.

Музокаралар якунида МОҲ ташкилотига аъзо давлатлар раҳбарларининг Қўшма баёноти қабул қилинди.

Матбуот анжуманида президентлар кўрилган барча масалалар юзасидан фикрлар бир жойдан чиққанини, музокаралар очиқлик ва самимий руҳда ўтганини таъкидладилар. МОҲ долзарб ва мураккаб муаммоларни ечаётганлиги, бу эса унинг нуфузли минтақавий ҳамкорлик ташкилотига айланганидан далолат эканлиги қайд этилди.

Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов Тожикистон раҳбари Имомали Раҳмонов билан учрашди. Суҳбат икки томонлама муносабатларни янада ривожлантириш, минтақавий хавфсизлик масалаларига бағишланди. Президентлар МОҲ фаолиятини такомиллаштиришга оид масалалар юзасидан ҳам фикр алмашдилар.

Шунингдек, мамлакатимиз раҳбари Россия Президенти Владимир Путин билан музокара ўтказди. Мулоқот чоғида турли соҳалардаги Ўзбекистон — Россия ҳамкорлигини кенгайтириш масалалари муҳокама этилди. Ислом Каримов ва Владимир Путин мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатлар икки ва кўп томонлама асосда изчил ривожланаётганидан мамнуният билдирдилар. Суҳбат чоғида МОҲ доирасидаги интеграция жараёнларини ривожлантириш ва умумминтақавий муносабатларни янада фаоллаштиришда Ўзбекистон — Россия ҳамкорлиги муҳим омил бўлаётгани таъкидланди.

Анвар БОБОЕВ,
ЎзА махсус мухбири.
Тошкент — Душанбе — Тошкент

Муносабат

15 октябрь куни халқ депутатлари Фарғона вилоят Кенгашининг навбатдан ташқари сессияси бўлиб ўтди. Унда мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов нутқ сўзлади.

Сессияда ташкилий масала кўрилди. Алишер Отабоев ўз аризасига биноан вилоят ҳокими вазифасидан озод этилди.

Президент Ислом Каримов тавсиясига биноан республика қишлоқ ва сув хўжалиги вазири бўлиб ишлаб келаётган Шермат Нурматов Фарғона вилояти ҳокими этиб тасдиқланди.

Бугун нафақат Фарғонада, балки бутун мамлакатимизда Юртбошимиз нутқида айтилган фикрлар муҳокама этилмоқда.

РАҲБАРЛИК ҚОБИЛИЯТИ, МАДАНИЯТИ ВА МАҲОРАТИ

УНДАН ОДАМЛАРНИНГ ҚАЙ ДАРАЖАДА РОЗИ БЎЛАЁТГАНИ БИЛАН ЎЛЧАНАДИ

Халқ депутатлари вилоятлар кенгашлари сессияларини ҳар гал одамлар катта қизиқиш, ҳаяжон ва янги орзу умидлар билан кузатишининг сабаби фақат раҳбарнинг алмашуви билангина боғлиқ эмас, албатта. Бунинг сабаблари кўп. Энг аввало шуни айтиш керакки, Президентимиз нутқларида, вилоятларнинг ютуқ ва камчиликлари, хатолари, фойдаланилмай келинаётган имкониятлари чуқур таҳлил этилади.

Иккинчидан эса, бу нутқларда одамларнинг дилида йиғилиб қолган, кўмилиб ётган гаплар, ташвишу дардлари, орзу умидлари ўз ифодасини топмоқда. Фарғонада ўтган навбатдан ташқари ушбу сессияда ҳам шундай бўлди. Ислоҳотларнинг бориши чуқур таҳлил этилди, аччиқ гаплар айтилди. Сессияни кузатиб, Юртбошимиз нутқини ўқиб, ҳаёлга бир фикр келади: хоҳ катта, хоҳ кичик лавозимга бўлсин, раҳбар тан бир инсон бундан тегишли хулоса чиқариб иш услубини, ҳаёт йўлини белгилаб олади албатта.

Қолаверса, бундай ишонч раҳбарликка муносиб кўрилган шахсга ўз истеъдоди, қобилияти ва салоҳиятини синовдан ўтказиб, амалда намоён этиши, ўзидан яхши ном, хотира қолдириши учун имконият беради. Бу ишонч ва имкониятни ким қандай тушунишини эса қуруқ сўзлар, ваъдалар эмас, ҳаёт кўрсатади.

Шу маънода ўтган тўрт йил Фарғона вилояти ҳаётида, одамлар тақдирида қандай из қолдирди? Иқтисодий ислоҳотларни амалга ошириш йўлида белгилаб олинган муҳим ва долзарб вазифалар қай даражада амалга ошди? Халқ ўтган бу кунлардан розими?

Юртбошимиз нутқидаги таҳлилу мисоллар, хулосалар бу каби муҳим, кўпдан-кўп саволларга жавоб беради. Нутқда айтилганидек, **«...ўтган давр** бир саволга жавоб излайлик. Ишсиз қолган шунча одам бугун нима билан банд, тирикчилигини қандай ўтказмоқда, оиласини қандай боқмоқда? Ишсиз юрган одамнинг кўнглидан нима хаёллар ўтаяпти? Бу саволлар раҳбарни безовта қилиши, ўйлантириши керак эмасми? Қорни оч билан қорни тўқнинг иши йўқ деган замонлар ўтиб кетган-ку. Бугунги раҳбар аввалгидек мамлакатдан минг чақирим наридан олиб келиб қўйилмаяпти-ку. Бир жойнинг, бир юртнинг фарзандлари, оға-инимиз-ку. Ўз юртимиз, ўз халқимизга хизмат қилаяпмиз-ку.

Ҳоким зиммасида бири-биридан муҳим, бири-биридан мураккаб вазифалар юкланганини ҳеч ким инкор этолмайди. Лекин ўйлаб кўрилса, ҳозир раҳбарнинг, айниқса ҳокимнинг энг биринчи вазифаси — одамларни иш билан таъминлаш бўлса керак. Иш бор жойда маош бўлади, қозон қайнайди, фарзандлар камоли билан боғлиқ орзу ҳаваслар амалга ошади. Бекорчилик эса ҳар хил нохушликларни, жиноятларни, бири-биридан чигал муаммоларни келтириб чиқаради.

Аччиқ ҳақиқат шундан иборатки, аҳолиси ўта зич яшайдиган Фарғонада Президентимиз нутқида қайд этилганидек, **«Хорижий мамлакатларнинг инвестиция ва юксак технологияларини Фарғона заминига олиб келиш у ёқда турсин, ишлаб турган бир қанча саноат корхоналари, жумладан,** лашнинг масъулияти анча оғир, айниқса, вилоят ҳокимини танлаш. Тасаввур қилиб кўрайлик: ўнлаб, юзлаб номзодлар кўриб чиқилади, маслаҳатлашилади, муҳокама этилади, фикрлар сўралади. Халқ депутатлари вилоят Кенгаши сессиясида тасдиқланади. Аммо бир кун келиб ўша раҳбарни ишончни оқламагани, зиммасига юкланган вазифани уддалай олмагани учун лавозимидан олиш янада қийин ва оғриқли кечади. Гап кимдир ишдан кетганида эмас, балки Юртбоши ишончи, депутатлар ишончи, халқ ишончи оқланмаганида, қимматли вақт, бебаҳо имкониятлар бой берилганида... Кеча катта ишонч билдирилган раҳбарни алмаштириш бугун кечиктириб бўлмайдиган долзарб муаммога айланиб қолганида.

Президентимиз Фарғонада сўзлаган нутқи аввалида бунга алоҳида тўхталиб ўтди.

Шу ўринда бундан тўрт йил муқаддам, аниқроғи, 2000 йил 15 январь куни бўлиб ўтган халқ депутатлари Фарғона вилоят Кенгашининг биринчи сессияси йиғилишини ёдга олайлик. Ўшанда ҳам Юртбошимиз вилоятда иқтисодий ислоҳотлар суст бораётгани, айниқса, қишлоқ хўжалигининг асосий тармоғи — пахтачиликда шартнома режаларини бажармаслик одат тусига кириб қолгани, бу ҳол аҳолининг турмуш даражасига салбий таъсир ўтказаётгани, фуқароларнинг кўнглида раҳбарларга нисбатан норозилик кайфиятини туғдириши тўғрисида куйиниб гапирган эди. Қолоқлик, хато ва камчиликларнинг асосий сабаби раҳбарларга, аввало, вилоятнинг биринчи раҳбарига, унинг иш услубига бориб тақалишини таъкидланганди: **«Вилоятдаги биринчи раҳбарнинг мавқеи, салоҳияти, энг аввало, иқтисодий ислоҳотларни қай даражада амалга ошираётгани, ундан одамларнинг қай даражада рози бўлаётгани билан ўлчанади»**. Мамлакатимиз раҳбари ўз фикрини давом эттириб айтган мана бу гаплар ҳам кўпчилик ёдида бўлса керак: **«Нима, Фарғона вилояти раҳбарларининг ҳаваси, ғурури, орияти йўқми?»**

Ана шундай танқидий руҳда ўтган сессияда собиқ ҳоким лавозимидан олиниб, ўрнига Алишер Отабоев тасдиқланган эди. Ўшанда янги ҳоким ҳамма гапни ўз қулоғи билан эшитган, унга катта ишонч билдирилиб, камчиликларни тузатиш бўйича таклифлар, маслаҳатлар берилган эди. Ўзини билган ҳар

мобайнида вилоятни иқтисодий-ижтимоий ривожлантириш бўйича катта-катта ишлар қилинганини, нафақат Фарғона, балки бутун Ўзбекистонимиз ҳаётида из қолдирган улкан ютуқлар, кўзга кўринарли натижалар қўлга киритилганини айтиб ўтиш лозим». Мамлакатимизнинг барча ҳудудларида бўлганидек, Фарғонада ҳам кўплаб қурилишлар, ободонлаштириш ишлари амалга оширилди. Бир қатор корхоналар замонавий технологиялар асосида реконструкция қилинди, янгилари бунёд этилди. **«Айниқса,** — деди Юртбошимиз ўз нутқида, — **пахта толасидан тайёр ва ярим тайёр маҳсулотлар ишлаб чиқарадиган замонавий корхоналарнинг бунёд этилиши вилоят саноати ривожига сезиларли ҳисса қўшмоқда».** Бундай мисолларни вилоят миқёсида ҳам, шаҳар ва туманлар миқёсида ҳам кўплаб келтириш мумкинлиги айтилди. Афсуски, баъзан айрим ютуқлар соясида кўплаб камчиликлар яширин бўлади. Ёки бир-икки кўзга ташланадиган ишни пеш қилиб, унинг панасида юрадиган, жон сақлайдиганлар ҳам учрайди. Вилоят иқтисодиёти ривожига тўсиқ бўлиб ётган, одамларни қийнаб келаётган бири-биридан долзарб муаммолар эса йиллаб ечимини кутиб ётади, бирининг ёнига иккинчиси келиб қўшилаверади.

«Аввалом бор, вилоят иқтисодиётида етакчи ўрин тутадиган саноат соҳасини оладиган бўлсак, йирик саноат марказлари ҳисобланган Фарғона, Қўқон ва Марғилон каби шаҳарларда сўнгги бир йилнинг ўзида ишлаб чиқариш корхоналари 13 тага, ишчилар сони эса 2 минг 200 кишига камайиб кетгани жиддий ташвиш уйғотади».

Юртбошимиз бу муаммоларнинг сабаблари ҳақида тўхталар экан, вилоятда ишлаб чиқаришни янгилаш ва такомиллаштириш, ишни давр талаблари асосида ташкил этиш, хорижий инвестициялар иштирокида қўшма корхоналар барпо этишга етарли эътибор берилмаётганини таъкидлаб ўтди.

Қаранг, сўнгги бир йилда қанча корхона, қанча ишчи ўрни камайиб кетган. Бу нима дегани? Бу корхоналар фаолият кўрсатиб турганида қанча маҳсулот ишлаб чиқариши, қанча ишчи маош олиши, ундан давлат хазинасига қанча солиқлар тушиши, бу маблағлар яна қанчалаб эзгу мақсадларга сарфланишини ҳисоб-китоб қилиб ўтирмай оддийгина **Фарғона кимёвий толалар заводи, пойабзал фабрикаси, Фарғона туманидаги ипакчилик фабрикаси каби мамлакатимиз халқ хўжалигида муҳим ўрин тутадиган корхоналар бир неча йиллардан буён фаолият кўрсатмаяпти».**

Насиҳатгўйлик қилиш, ақл ўргатиш фикридан йироқмизу аммо, инсоф юзасидан айтайлик, ҳозир янги корхонани қуриш катта маблағ, машаққат талаб қиладиган бир пайтда борини удда қилолмаган раҳбарга нима дейиш мумкин? Вилоятда ишсизлик ўта долзарб муаммо бўлиб турган, минг-минглаб кишиларни иш билан таъминлаши мумкин бўлган корхоналарнинг ишламай ётиши ҳокимни безовта қилмаса ёки ҳоким бўлатуриб бу корхоналарни юргизиш чора-тадбирини топиш қўлидан келмаса, унинг фаолиятини қандай баҳолаш мумкин?

Ҳоким ва унинг ўринбосарлари, атрофидаги ёрдамчилари бу масалаларга жиддий қараганида, елиб-югурганида, аниқ таклифни ўртага ташлаганида ҳеч шубҳасиз муаммолар ечими топилади.

«Энг ёмони, — деди мамлакатимиз раҳбари ўз нутқида, — **ишга бундай лоқайд муносабат охир-оқибатда вилоятда маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмларининг камайиб кетишига олиб келмоқда. 2003 йил якунига кўра 32 та, жорий йилнинг 9 ойи якунлари бўйича эса 24 та саноат корхонаси ишлаб чиқариш ҳажмларини пасайтириб юборгани шундан далолат беради».**

Бу рақамлар ортида нималар ётгани, улар ҳаётга, одамлар турмушига қанчалик салбий таъсир қилишини ўйласак, ҳисоб-китоб қилсак, лоқайдликлар оқибати бениҳоя катта муаммоларни келтириб чиқаришига ишонч ҳосил қиламиз.

Ҳар бир мамлакат тараққиёти асосини у ёки бу соҳа ташкил этади. Республикамизнинг барча тармоқ ва соҳалари ривожини белгилаб берадиган, аҳолимизнинг ризқ-рўзини таъминлайдиган, мамлакатимиз тараққиётининг негизи бўлмиш қишлоқ хўжалиги соҳасида ҳам Фарғона вилояти кўпдан буён оқсоқ бўлиб келаётгани яна афсус билан таъкидланди. Бунга мисол қилиб қатор рақамлар келтирилди. Энг асосий соҳа — пахтачиликни олсак, 2000 йилда ўртача ҳосилдорлик қарийиб 30 центнерни ташкил этган бўлса, 2003 йилга келиб 18,7 центнерга тушиб қолган. Айрим туманларда ҳосилдорлик 14-15 центнердан ошмаган.

Тўғрисини айтганда, Фарғонадек вилоятда деҳқончиликнинг бундай аҳволга тушиб қолишини тасаввур қилиш қийин. Ахир Фарғона нафақат гўзал водий, айни чоғда тупроғи ҳосилдор, суви сероб, одамлари ўта меҳнаткаш ва тадбиркор юрт-ку. Лекин, ана шундай меҳнаткаш халқнинг бошини бирлаштириб, куч-ғайрати, тажрибасини эзгу мақсадлар сари сафарбар эта оладиган раҳбар бўлса шубҳа йўқки, фарғоналиклар деҳқончиликда мўъжизалар яратишга қодир.

Пахтачилик равнақи — жуда кўп соҳалар тараққиётини белгилаб бериши билан биргаликда мамлакатимиз аҳолисини иш билан таъминлаш ва турмушимизни яхшилашда унга тенг келадиган соҳа йўқлиги аллақачон ўз исботини топган. Куни кеча республикамизда биринчи бўлиб давлатга пахта сотиш шартнома режасини бажарган Қашқадарё вилоятидан бунга кўплаб мисоллар келтириш мумкин. Масалан, Китоб тумани бу йил пахтачиликдан 1,5 миллиард, Қамаши тумани 2 миллиард 800 миллион, Косон тумани пахтакорлари эса 10 миллиард сўм соф фойдани мўлжаллаб туришибди.

Пахтачилик ҳақида гап кетганда масалага кенгроқ қаралса, бу соҳанинг иқтисодиётимиз равнақида тутган аҳамияти салмоғи янада кенгроқ намоён бўлади. Пахта режасининг бажарилиши — бу деҳқоннинг даромади, рўзғорининг бутлиги, қишлоқларимиз ободлиги, пахтани қайта ишлаш корхоналари, енгил саноат, ёғ-мой саноати тизимини хомашё билан таъминлаш, савдо бозорига маҳсулот етказиб бериш, чорвачиликни ривожлантириш... булар бари иш ўринларини кафолатлаш дегани.

Ҳаётда ҳеч бир воқеа-ҳодиса ўз-ўзидан содир бўлмайди. Ҳаммасининг сабаби ва оқибати бор. Юртбошимиз вилоятдаги хато ва камчиликлар сабабларини таҳлил қиларкан **«...сабаби оддий — вилоятда агротехника қоидаларига риоя этилмагани, деҳқоннинг ўз ҳолига ташлаб қўйилгани, фермерлик ҳаракатига эътибор бериш у ёқда турсин, унга ғов-тўсиқ бўлингани, меҳнатни рағбатлантириш бўйича эски ёндашув ва қарашлардан воз кечилмагани, янгиликка интилишнинг йўқлиги»,** — деди.

Эскича ёндашув ва қарашларнинг энг ёмон кўринишларидан бири — бу раҳбарнинг ман-манлиги, ғўддайиши, ўзини бошқалардан катта олиши, ўзини одамлар хизматкори эмас, балки одамларни ўзига хизматкор, тобе деб қараши, очиқ чеҳра, очиқ кўнгил билан енг шимариб ишга киришиш ўрнига иззатталаблик қилиш, лаганбардорларни ўз атрофига йиғиш, энг аввало, ўз яқинларига қайишиш, ошна-оғайнигарчилик каби эски иллатлар кўп раҳбарларни бадном қилган. Фарғона вилояти собиқ ҳокими бошқалар бошига тушган бу қисматлардан тўғри хулоса чиқармай, иродаси бўшлик қилиб, иллатлар тузоғига тушиб қолганини бугун ҳаётнинг ўзи кўрсатиб турибди.

Ҳоким бўлиш — катта шараф, ишонч албатта. **«Лекин... ҳокимнинг зиммасидаги масъулиятни ҳеч нарса билан ўлчаб бўлмайди. Биринчи раҳбар шу вилоят ҳаёти билан яшаб, шу элнинг хурсандчилиги билан бирга унинг дарду ташвишларини ҳам юрагидан ўтказиб, оддий инсонлардан тортиб катта-катта жамоа ва корхоналарнинг манфаатини кўзлаб яшаши ва ишлаши керак. У вилоятда бўладиган барча ишларга ўзини шахсан жавобгар ва масъул деб ҳис қилиши даркор».**

Тўғриси, бу гапларни Юртбошимиз такрор ва такрор таъкидлаб келмоқда. Ҳамма гап шундаки, кимдир бу ҳақиқатни тан олиб, юрагига жойлаб, итоат қилади. Кимдир эса эшитишга эшитади-ю ўзига юқтирмайди. Ҳаёт талаби шундайки, ҳар бир раҳбар ҳам вақти-соати келиб, ўрнини ўзидан ёшроқ, ғайратлироқ, тадбиркорроқ кишига бўшатиб беради. Лекин кетиш ҳар хил бўлади. Биров ўзидан яхши из, яхши ном қолдириб, ёруғ юз билан кетади ва бир умр одамлар орасида бошини баланд кўтариб яшайди. Кимдир эса ўзидан кўп муаммолар, нохуш хотиралар, аччиқ гаплар қолдириб кетади. Эрта бир кун ҳурматга, иззатга муҳтож бўлади. Қайси раҳбарнинг қандай бўлиши, қандай кетиши эса унинг қобилияти, маданияти ва маҳоратига, виждони, иймон-эътиқодига боғлиқ бўлади.

Сафар ОСТОНОВ

Кучли давлатдан кучли жамият сари

САЙЛОВ ҲУҚУҚИ

Тарихий тажрибадан маълумки, давлатнинг тараққий этиши ва фуқаролар ҳуқуқи ҳамда қонуний манфаатлари ҳимоя қилиниши кўп жиҳатдан ҳокимият вакиллик органларининг фаоллиги ва такомиллашуви билан бевосита боғлиқдир. Бу органларнинг шаклланишида эса сайлов қонунчилигининг ўрни ва аҳамияти беқиёсдир.

Бугунги кунда фуқароларнинг сиёсий ҳуқуқларини ҳимоя қилиш ва сиёсий фаоллигини ошириш мақсадида тарихий анъаналаримиз тикланмоқда. Ривожланган демократик давлатлар амалиётида мавжуд бўлган ҳуқуқий андозалар жамиятимизнинг сиёсий тизимини янада такомиллаштириш учун муҳим асос бўлиб хизмат қилмоқда.

Ўзбекистонда сайлов тизими фуқароларнинг сиёсий ҳуқуқи ва эркинликларини таъминлашда муҳим ўрин тутади. Бу сайлов тизими умум эътироф этилган халқаро тамойилларга мос келиши лозим. У сайлов жараёнида фуқаролар манфаатларини ҳимоя этиш, уларни эркин сайланган вакиллар орқали давлат ишларини бошқаришда қатнашишини таъминлашга хизмат қилмоғи керак.

2002 йил 27 январда ўтказилган умумхалқ референдуми Ўзбекистон Республикаси Президентининг конституциявий ваколат муддатини беш йилдан етти йиллик муддатга узайтириш ва Ўзбекистон Республикасида икки палатали парламентни шакллантириш тўғрисидаги масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилди.

Референдум қарорларига мувофиқ қатор конституциявий қонунларнинг қабул қилиниши фуқароларнинг сиёсий ҳуқуқи ва эркинликларини самарали кафолатловчи демократик, умумэътироф этилган тамойиллар асосида тузилган сайлов ҳуқуқининг ривожланиши ва янгиланишига асос яратди.

Айниқса, Конституциямизнинг VIII бобида фуқароларнинг сиёсий ҳуқуқлари ва эркинликлари қонун йўли билан ҳимояланиши ҳуқуқий мустаҳкамланган. Масалан, Конституциямизнинг 32-моддасида белгиланганидек, Ўзбекистон Республикасининг фуқаролари жамият ва давлат ишларини бошқаришда бевосита ўз вакиллари орқали иштирок этиш ҳуқуқига эгадирлар. Бу эса ўзини-ўзи бошқариш, референдумлар ўтказиш ва давлат органларини демократик тарзда ташкил этиш йўли билан амалга оширилади.

Ҳар қандай жамиятда инсон ҳуқуқ ва эркинликларининг сиёсий-ҳуқуқий кафолатларини мустаҳкамлашда сиёсий тизим муҳим роль ўйнайди. Сиёсий тизим жамиятнинг ҳолати, унинг мавжуд иқтисодий шарт-шароитларини, ижтимоий ва миллий тузилмасини, аҳолининг саводхонлик даражасини, маънавий ҳаётини, умуман олганда, инсоннинг ҳуқуқ ва эркинликларини ҳуқуқий таъминлаш тамойилларини акс эттиради. Сиёсий тизим давлатда демократик ҳуқуқ ва эркинликларнинг аҳволини, давлат ҳокимияти органларини, хусусан, сиёсий партиялар ўз вазифаларини амалга оширишда демократик анъаналарга асосланиши билан белгиланади.

Республикамизда фуқароларнинг сиёсий ҳуқуқларини таъминлашда кўппартиявийлик тизимининг яратилиши муҳим аҳамиятга эга бўлди. Чунки сиёсий партиялар ва ҳаракатлар маълум даражада жамиятнинг ривожланиш даражасини белгилайди. Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 60-моддасига мувофиқ сиёсий партиялар турли табақа ва гуруҳларнинг иродасини ифодалайдилар. Улар демократик йўл билан сайлаб қўйилган вакиллари орқали давлат ҳокимиятини тузишда иштирок этадилар.

МЕҲР-МУРУВВАТДАН ШОДЛАНДИ ДИЛЛАР

Меҳр-мурувватли, оқибатли бўлиш, ён-атрофимизда яшаётган ватандошларимизнинг ҳаёти, туриш-турмушига бефарқ бўлмаслик, бироз қийналиб қолганларга ёрдам қўлини чўзиш халқимизга хос азалий хусусиятлардир. Шунинг учун ҳам жорий йилни «Меҳр ва мурувват йили» деб эълон қилиниши мамлакатимиз жамоатчилиги томонидан илиқ кутиб олинган эди. Бу борада давлат дастури ҳам қабул қилинган. Унга ҳамоҳанг давлат ва нодавлат ташкилотлари шу жумладан Ўзбекистон Халқ демократик партияси ҳам ўз дастурларини ишлаб чиқдилар.

Партиянинг Шайхонтоҳур туман кенгаши меҳр ва мурувват тадбирларини ўтказиб келмоқда. Яқинда Янги Камолон маҳалла гузарида кам таъминланган оилалар фарзандларининг (10 нафар) суннат тўйлари ўтказиб берилди. Унга Тошкент матбаа комбинати ҳомийлик қилди.

Болаларнинг кўзларида қувонч порлади. Шодликлари олам-жаҳон. Тўйда Ўзбекистон халқ артисти, ўзбек Миллий академик драма театри актёри Пўлат Носиров, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Абдураим Абдуваҳобовларнинг хизматда бўлиши уларнинг шодлигига яна шодлик қўшди.

— Сиз газетаданмисиз? — дея сўради бир аёл.

— Ҳа, шундай.

— Мен Юсупова Саидаман. Ўзлари хонадонимизга келиб, катта ёрдам бергани ва яна бережакларини билдиришгани учун Ўзбекистон Халқ демократик партияси ҳамда Тошкент матбаа комбинати раҳбарларига миннатдорчилик билдирмоқчи эдик. Шуни газетангизда ёзсангиз. Бугун тўйлари бўлаётган ўғилларим Ҳабибулло, Хайрилло ва Исмоиллар бу кунни бир умр унутишмайди. Табаррук Рамазон ойи олдидан бу жуда катта савобли иш.

Маросимда ЎзХДП Марказий Кенгаши биринчи котиби Аслиддин Рустамов, Тошкент шаҳар кенгаши биринчи котиби Латиф Ғуломовлар иштирок этишди.

Беҳзод ШУКУРОВ
Шавкат АКРАМОВ
(суратлар)

«Пахта — 2004»

ТАДБИРКОРЛИК ВА ОМИЛКОРЛИК ТУФАЙЛИ

(Давоми. Боши 1-бетда.)

Жорий йилда бу муддат тенг ярмига қисқарди. 342 минг тонна пахта биринчи навга сотилди. Бу кўрсаткич ҳам бултургига нисбатан 57863 тоннага кўп. Бугун тармоқда 99 миллиард 624 миллион сўм даромад олиш хомчўт қилинган. Бу ҳам бултургидан 22 миллиард 647 миллион сўм зиёд! Фойда ҳам шунга яраша — 22 миллиард 396 миллион сўм...

Вилоят пахта хирмони қадди тикланишида банк ходимларининг ҳам ҳиссаси борлигини таъкидлаш жоиз. Экинни экиш ва парвариш қилиш давридан тортиб, ҳосил йиғим-теримигача пахтакорларни қўллаб-қувватлаш жараёнларида акциядорлик-тижорат «Пахтабанк» вилоят бошқармаси жамоаси яқиндан кўмак бермоқда.

— Биз пахтакор манфаатига ҳамиша масъулмиз, — дейди **бошқарма бошлиғи Раҳим Ғафуров.** — Теримчиларга ҳақ тўлашни ҳар беш кунда амалга оширдик. Биринчи беш кунликнинг ўзида ҳар килограмм уруғлик пахта териш учун 39 сўмдан ҳисоблаб (теримчилар қўлига нақд пул ҳисобида 33 сўмдан) 402286,5 минг сўм пул тарқатилди...

Меҳнатдан келаётган даромад самараларини бугун вилоятда қад ростлаётган ўнлаб касб-ҳунар коллежлари, янги-янги мактаблар, қишлоқ тиббий масканлари ва қайта таъмирланган илм даргоҳларию аҳолининг ичимлик сув ҳамда газ таъминотидаги муваффақиятларида кўриш мумкин.

Муҳиддин ЭСАНОВ, Вобкент тумани ҳокими:

— Биз бу йил вилоятда режани биринчи бўлиб бажардик. Ҳозир ялпи хирмонимиз 39839 тоннага етди. Бу — режадагидан 5339 тонна кўп. Демак, 12 миллиард сўмлик даромад нақд. Унинг эвазига ҳар галгидек қишлоқда ижтимоий соҳаларни ривож топтирамиз. Хусусан, болалар учун спорт иншоотлари кўпаяди, янги мактаблар қурилади. Аҳолининг турмуш тарзи даражаси билан боғлиқ барча тадбирлар тўла амалга оширилади...

Лафзи ҳалол Бухоро пахтакорлари Президентимиз табригига муяссар бўлган куннинг эртасигаёқ яна сўз беришди: об-ҳаво ўз йўлига, аммо биз пахтанинг сўнгги мисқолигача териб оламиз!

Юзинг ёруғ бўлсин, доим Бухоро!

Даврон БАҲРОНОВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири

Партиялар фаолияти шаклланмаган ёки партиялар фаоллиги сезилмаган жамиятда сўз эркинлиги ва фикрлаш эркинлиги чегараланади. Бу эса турли хил сиёсий кучлар ўрнига якка шахс ёки алоҳида гуруҳлар ҳокимлигининг кучайишига олиб келади. Маълумки, демократик жамиятнинг давлат бошқаруви тизимида сиёсий партиялар, нодавлат ижтимоий тузилмалар, демократик институтлардалар.

Конституциямизнинг 34-моддасида эътироф этилганидек, Ўзбекистон Республикаси фуқаролари касаба уюшмаларига, сиёсий партияларга ва бошқа жамоат бирлашмаларига уюшиш, оммавий ҳаракатларда иштирок этиш ҳуқуқига эгадирлар.

Жамоат бирлашмаларининг фаолият ва мақсади ҳам шу бирлашма аъзоларининг

КАФОЛАТЛАРИ

нинг фаол иштирок этишлари муҳим омил ҳисобланади. Олий Мажлиснинг иккинчи чақириқ XIV сессиясида Президентимиз сиёсий партиялар фаолияти ҳақида тўхталиб, уларнинг давлат ишларида ва мамлакатимизнинг демократик ривожланиш йўлидан боришида фаол иштирок этмаётганлигини ўринли танқид қилди. Юртбошимиз таъкидлаганидек, сиёсий партиялар ва ҳаракатларнинг мақсад ва вазифалари бошқа-бошқа бўлишига қарамай, улар жамиятда сиёсий муаммоларни ҳал этишда, турли сиёсий кучлар манфаатларини ҳимоя қилишда етакчи куч сифатида фаолият кўрсатишлари керак.

Мамлакатимизнинг сиёсий ҳаётида партиялардан ташқари жамоат бирлашмалари, касаба уюшмалари, турли хил нодавлат ташкилотлар, миллий марказлар, жамғармалар ва ассоциациялар ҳам иштирок этмоқ-ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилишга қаратилгандир.

Инсонга тегишли сиёсий ҳуқуқ ва эркинликларнинг кафолатланиши мамлакатимизда фуқароларнинг ўз сиёсий ҳуқуқларидан фойдаланишида кенг имкониятлар яратилганлигига бевосита боғликдир. Фуқароларнинг жамият ва давлат ишларида ўз вакиллари орқали иштирок этиш ҳуқуқи демократик давлатга хос хусусиятдир. Бу Конституциямизнинг 7-моддасида «Халқ давлат ҳокимиятининг бирдан-бир манбаидир» — деган қоидадан келиб чиқади.

Бош қомусимизнинг 117-моддасига биноан «Ўзбекистон Республикасининг фуқаролари вакиллик органларига сайлаш ва сайланиш ҳуқуқига эгадирлар. Ҳар бир сайловчи бир овозга эга. Ўз хоҳиш-иродасини билдириш тенглиги ва эркинлиги қонун билан кафолатланади».

Сайлов ҳуқуқи демократик жамиятда фуқароларнинг энг муҳим ҳуқуқи ҳисобланади. Шу туфайли, сайлов ҳуқуқини белгиловчи қонунлар Конституция билан бир қаторда демократиянинг рамзи, меъёри деб таърифланади.

Шунинг учун ҳам халқаро ҳамжамиятда фуқароларга халқаро мезонларга асосланган сайлов ҳуқуқи берилиши ва бу ҳуқуқнинг қонуний кафолатланиши бежиз эмас. Чунки фуқароларнинг сиёсий ҳуқуқи ва эркинликларини ҳимоя қилиш ва кафолатлаш соҳасида сайлов ҳуқуқи муҳим ўрин тутади.

Эркин сайлов ҳууқидан фойдаланаётган ҳар бир фуқаро жамиятимиз сиёсий-иқтисодий ва ижтимоий ҳаётида фаол қатнашади ва бунинг натижасида халқ билан ҳокимият ўртасидаги жуда муҳим узвий алоқадорлик намоён бўлади. Бугунги кунда ҳуқуқий давлат ва фуқаролик жамияти барпо этиш йўлидан бораётган мамлакатимизда фуқароларнинг сиёсий ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиш ва таъминлаш бўйича ижобий ишлар амалга оширилмоқда. Бу ўз навбатида, Ўзбекистон Республикасининг ҳар бир фуқароси референдум, вакиллик органларини сайлаш ва сайланиши орқали давлат ва жамият ишларида фаол иштирок этиши уларнинг сайлов ҳуқуқи қонуний мустаҳкамланганидан далолат беради.

Абдуғаффор САТТАРОВ,
юридик фанлари доктори

Иқтисод ва ислоҳот

БАНК — ЧИНАКАМ МОЛИЯВИЙ ВОСИТАЧИ

Аҳоли омонатларининг бехавотир сақланиши — нафақат қўшимча даромад манбаи, балки мамлакат иқтисодий ривожининг муҳим омили ҳам

Жаҳон тажрибасидан маълумки, ҳар бир давлат иқтисодиётининг тараққий этиши аҳолининг банк тизимига бўлган ишончи қай даражада эканлигига бевосита боғлиқ. Зеро, аҳолининг банк тизимига бўлган ишончининг асосий кўрсаткичини банклар томонидан жалб қилинган депозитлардаги аҳоли омонатлари салмоғи белгилаб беради. Банклар ўз фаолиятида аҳоли қўлидаги бўш пул маблағларини жалб этиб, уларни мамлакат иқтисодиётининг устувор тармоқларини ривожлантиришга йўналтираркан, бу маблағларн бут сақланишини таъминлашга алоҳида эътибор қаратади.

Аҳоли маблағларининг банкка омонатга қўйилиши икки томон учун (банк ва омонатчига) ҳам фойдали ҳисобланади. Чунки, омонатчи банкка топширган маблағлари сақланиши учун қонун асосида белгилаб қўйилган кафолатнинг мавжудлигидан ва ушбу омонатлар учун фоизли даромадлар олишдан манфаатдор бўлса, банк омонатга қўйилган маблағларнинг (ўз ишини йўлга қўйиш учун пул маблағларига эҳтиёжи бор тадбиркорларни кредитлаш ва ишлаб чиқаришни молиялаштириш орқали) фойдасини олади.

Энг асосийси, бўш пул маблағларининг банк омонатларига жойлаштирилиши пул айланмаси ҳаракатини тезлаштириб, мамлакат иқтисодиётини ривожлантиришда, хусусан, инфляция даражасини пасайтиришда, нақд пул муаммоси юзага келишининг олдини олишда, пировардида, иқтисодиётни нақд пул билан таъминлашда муҳим аҳамият касб этади.

Бу ўринда шуни алоҳида таъкидлаб ўтиш жоизки, аҳолининг бўш пул маблағларини банклардан ташқарида (ўз қўлларида) сақлашлари пулнинг қадрсизланишига олиб келиш билан бирга, қўшимча даромад манбаи бўла олмайди, шунингдек, уларни сақлаш борасида турли муаммоларни юзага келтиради ва хавфсиз сақланиши таваккалчилиги остида қолади. Бўш пул маблағлари қарз сифатида бирор шахсга берилган тақдирда улар қайтариб олиниши кафолатланмайди ва қайтариб олишда турли хил муаммолар келиб чиқишига сабаб бўлади. Умуман олганда, ишламай ётган пул маблағлари нафақат пул эгасига, балки мамлакат иқтисодиёти учун ҳам наф келтирмайди.

Шундай экан, эҳтиёждан ортиқча пулни банкларда омонатларга қўйиш — пулнинг вақт ўтиши билан қадрсизланиши ва бошқа кўзда тутилмаган хатарлардан сақланишининг энг мақбул йўли бўлиб, омонатчиларнинг қўшимча даромад олишларини ҳам таъминловчи, кафолатланган, энг бехавотир ва ишончли йўлдир.

Тижорат банклари томонидан аҳолининг бўш пул маблағларини омонатларга жалб этишда энг аввало, омонатлар бўйича юқори фоизлар тўлаш ва аҳоли учун қулай бўлган банк хизматларини кўрсатиш алоҳида эътибор талаб қилади. Шуни ҳисобга олган ҳолда, кейинги вақтларда мамлакатимизда тижорат банклари томонидан аҳолининг бўш пул маблағларини омонатларга жалб қилиш ва уларни зарур кафолатлар билан таъминлаш борасида комплекс чора-тадбирлар кўрилиб, омонатларнинг янги-янги турлари амалиётга кенг жорий этилмоқда.

Жумладан, юридик ва жисмоний шахслардан жалб қилинаётган омонатларнинг даромадлилигини ошириш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2000 йил 21 мартдаги ПФ-2564-сонли «**Банк тизимини янада эркинлаштириш ва ислоҳ қилиш борасидаги чора-тадбирлар тўғрисида**»ги Фармони, Вазирлар Маҳкамасининг 2000 йил 24 мартдаги 104-сонли «**Банк тизимини ислоҳ қилиш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида**»ги Қарорига кўра жисмоний шахсларнинг муддатли депозитлари бўйича фоиз ставкалари Марказий банк қайта молиялаш ставкасининг камида 75 фоизи миқдорида, юридик шахсларнинг муддатли депозитлари бўйича эса камида 50 фоизи миқдорида белгиланган. Шу билан бирга, банклар томонидан жисмоний шахсларнинг бўш пул маблағларини омонатларга жалб қилишни рағбатлантириш йўлида тижорат банклари жисмоний шахсларнинг омонатлари устидан Марказий банкдаги мажбурий захиралар фондига ажратмалар ўтказишдан тўла озод қилинган.

Ҳозир мамлакатимизда фаолият кўрсатаётган 32 та тижорат банкининг 797 та филиали ва 1056 та минибанк юридик ва жисмоний шахсларга банк хизматларини кўрсатиш билан бирга одамларнинг бўш пул маблағларини жалб этиш мақсадида улар учун турли хил имтиёзли фоизларда янги-янги («Хазина», «Эҳтиром», «Барака», «Саҳоват», «Келажак» ва бошқа шу каби 130 дан ортиқ) омонат турларини жорий этмоқда.

Шунингдек, аҳолига янада қулайликлар яратиш учун банклар томонидан аҳолининг бўш турган пул маблағларини пластик карточкаларга ҳамда «коммунал хизмати учун» омонатларига жалб этиш ҳам йўлга қўйилган. Пластик карточкаларнинг қулайлиги шундаки, карточкадаги маблағлар бўйича омонатчилар фоизли даромадлар олиш билан бирга ҳисоб-китобларни ўзи учун қулай фурсатда амалга оширишлари мумкин. Ҳозир республикамизнинг кўпгина банклари (Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки, «Асакабанк», «Пахтабанк», «Саноатқурилишбанк», «Халқ банки», «Ўзйжойжамғармабанк», «Ғаллабанк», «Тадбиркорбанк», «Алоқабанк», ЎзДЭУбанк, АБН Амро банк, Ўзприватбанк, Бизнесбанк ва ҳоказо) мижозларга миллий ва чет эл валюталаридаги пластик карточкалардан фойдаланишни таклиф этишмоқда.

Тижорат банкларига жойлаштирилган омонатларни қайтарилишини кафолатлашга оид тегишли қонунчилик базасининг яратилганлиги ҳам аҳолининг банк тизимига бўлган ишончини янада оширишда муҳим ўрин тутмоқда.

Иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг саккизинчи сессиясида 2002 йил 5 апрелда «**Фуқароларнинг банклардаги омонатларини ҳимоялаш кафолатлари тўғрисида**»ги Қонуннинг қабул қилиниши, Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йил 19 сентябрдаги 326-сонли қарорига мувофиқ Фуқароларнинг банклардаги омонатларини кафолатлаш Фондининг ташкил этилганлиги аҳоли омонатларини кафолатлашни таъминлаш орқали аҳолининг банкларга бўлган ишончини ошириш муҳим аҳамиятга эга бўлди. Чунки, омонатларни қайтариш олдиндан қонун билан кафолатланган бўлиб, аҳолининг қўйган омонатларини қайтариб ололмасликларига ҳеч қандай шубҳа қолдирмайди.

Шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 36-моддасида банкка қўйилган омонатларнинг сир тутилиши ҳам қонун билан кафолатланиши белгиланган. Бундан ташқари, Фуқаролик кодексида ҳамда «**Банклар ва банк фаолияти тўғрисида**»ги ва «**Банк сири тўғрисида**»ги Қонунларда банк сирини сақлаш кафолатларига оид нормалар ўз аксини топган.

Республикамизда аҳолининг банк тизимига бўлган ишончини ошириш йўлида қилинаётган ишлар ўз самарасини бермоқда. Жумладан, ўтган давр мобайнида тижорат банклари ресурс базасида депозитларнинг, хусусан, жисмоний шахслар депозитларининг салмоғи ортиб борди. Аҳолининг банклардаги омонатлари қолдиғи охирги 2 йил давомида 3,3 баробарга ошди ва 2004 йил 1 октябр ҳолатига 298,0 млрд. сўмга кўпайди.

Бундан ташқари, аҳолининг банклардаги омонатлари таркибидаги муддатли ва жамғарма омонатларининг улуши ҳам ўсиш суръатига эга бўлиб, уларнинг жами омонатлардаги улуши жорий йил бошида 75,8 фоизни ташкил этган бўлса, 1 октябрь ҳолатига 77,7 фоизга етди. Бу эса ўз навбатида аҳолининг банк тизимига бўлган ишонч ошганидан ва мамлакатимиз банкларининг ҳақиқий молиявий воситачиларга айланаётганидан далолат беради.

Фазлиддин БОҚИЕВ,
Молия-Иқтисод фанлари магистри, Марказий банк ходими.

РЕФЕРЕНДУМ ҒОЯСИ РАД ЭТИЛДИ

Исроил Бош вазири Ариэль Шарон Фаластин мухториятидан бир томонлама ажралиб чиқиш бўйича умуммиллий референдумни ўтказиш тўғрисидаги масалани кўриш ниятида эмас, деб хабар беради «Ha'arets» газетаси. Иудея, Самария ва Ғазо минтақаси манзилгоҳлари кенгаши вакиллари билан бўлган учрашув чоғида у халқаро ҳамжамият томонидан Исроилга катта босим кўрсатилаётганлигини ва бир томонлама ажралиб чиқиш режаси қисқа муддатларда амалга оширилиши лозимлигини айтган. Ушбу масала юзасидан умумхалқ референдумини ўтказиш ғоясини Шарон қатъиян рад этган, негаки, бу унинг фикрича, манзилгоҳлар олиб чиқиб кетилишини пайсалга солади.

Иудея, Самария ва Ғазо минтақаси манзилгоҳлари Кенгашининг вакиллари Шарон билан бўлган учрашувдан сўнг уни «соқовлар суҳбати» деб атасган. «Шарон мулоқотдан бутунлай ўзини олиб қочди. У илгаридан тайёрланган матнли конспектдан фойдаланди. Саволларимиздан бирортасига аниқ жавоб бермади. Бу ҳақоратдан бошқа нарса эмас. Шу боис Бош вазир билан мулоқотни йиғиштириб қўя қолдик, курашимизни янада кучайтирамиз», — деди манзилгоҳлар ҳаракатининг вакили Пинхас Валерштайн.

Шарон режасига кўра, Ғазо минтақаси ва Иордан дарёсининг ғарбий соҳилидаги тўртта манзилгоҳда яшаётган саккиз мингдан ортиқ яҳудий 2005 йилда кўчирилади.

Фаластиндан бир томонлама ажралиш бўйича режа Кнессетнинг 25 октябрдаги мажлисида кўриб чиқилиши режалаштирилган.

ЯНА ҚЎЛГА ҚУРОЛ ОЛИШГАН

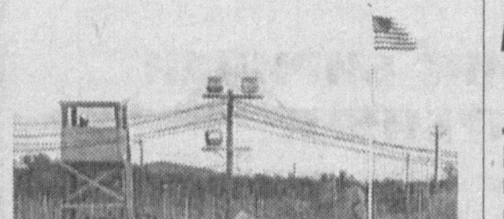

Американинг Гуантанамо базасидан қўйиб юборилган маҳбуслар яна террорчилик фаолияти билан шуғуллланишга киришган, деди Пентагон вакили АР агентлигига. Базада сақланаётган кўпчилик маҳбуслар озодликка чиққанларидан сўнг жангариларга қўшилиш режаларини яшираётганлари йўқ.

Лейтенант-коммандор Флекс Плексиконнинг сўзларига кўра, Гуантанамо базасининг камида етти собиқ маҳбуси озодликда яна терроризмга «ўралашиб қолган»лиги маълум. Собиқ икки маҳбус Афғонистонда Америка қўшинлари билан тўқнашувларда ўлдирилган, яна бири жангариларнинг шу мамлакатдаги машқлар лагерига ўтказилган рейд вақтида қўлга олинган.

Пентагон вакили террорчилик фаолиятига қайтган маҳбуслар номларини маълум қилишдан воз кечган. Махсус хизмат вакилларининг маълум қилишича, мавжуд ахборотларга кўра, озодликда яна қўлга қурол олганлар орасида террорчилик гуруҳларида юқори лавозимларни эгаллаганлар кўпчиликни ташкил этади.

Гуантанамо базасидан жами 146 маҳбус озодликка чиқарилган. Америка қўмондонлигининг сўзларига кўра, уларнинг ҳаммаси бундан буён хавфли ва бирон-бир қимматли разведка маълумотларига эга эмас, деб топилган.

ЁШЛАРГА ТУХУМ СОТИЛМАЙДИ

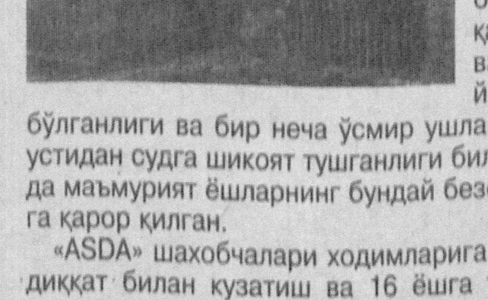

BBC Newsнинг хабар беришича, Британия «ASDA» супермаркетлари шахобчаларининг маъмурияти Хэллоуин арафасида ўсмирларга тухумларни сотишни тақиқлаган. Байрам чоғида ўсмирлар бирбирларига ва ўткинчиларга қарата тухум отишади. «ASDA» вакили ушбу қарорни ўтган йили бундай воқеалар кўп бўлганлиги ва бир неча ўсмир ушланганлиги ва ҳатто бирининг устидан судга шикоят тушганлиги билан тушунтирди. Жорий йилда маъмурият ёшларнинг бундай безориликлари пайини қирқишга қарор қилган.

«ASDA» шахобчалари ходимларига тухум сотиб олаётганларни диққат билан кузатиш ва 16 ёшга тўлмаган ўсмирларга тухум сотмаслик буюрилган. Шундай бўлса-да, шахобча вакилининг тушунтиришича, бу «хавфли» маҳсулотни кимга сотиш, кимга сотмасликни ходимларнинг ўзлари ҳал этишлари лозим.

ЕВРОПА ИТТИФОҚИ ВА ТУРКИЯ:

МУЗОКАРА ЙЎЛИДАГИ ҒОВЛАР

Мана бир неча йилдирки, Туркияни Европа Иттифоқига қабул қилиш масаласи ҳал бўлмай келяпти. Бу масала атрофидаги мунозаралар, муҳокамалар, тортишувлар эса тўхтайдиган эмас. Европа Иттифоқига аъзо давлатлар аниқ бир қарорга кела олмаяптилар. Давлат арбоблари ва сиёсатчилар ўртасида бу масалада аҳиллик, муроса йўлини топишга интилиш сезилмаяпти. Уларнинг аксарияти ўзларининг сиёсий, иқтисодий, ижтимоий, диний-этник манфаатларидан келиб чиқиб, масалага бир томонлама ёндошмоқдалар. Бироқ ҳамон ваъдалар беріляпти. Бу масалада 2004 йилнинг декабрь ойида музокарага киришилажаги ҳақида берилган ваъда ҳам ҳозирча ўз кучида турибди.

Шу йилнинг сентябрь-октябрь ойларида Еврокомиссиянинг ўзида ҳам бу масала такрор-такрор тилга олинди. Фикр-мулоҳаза кўп, бироқ натижа йўқ. Афтидан, Туркия бош вазири Режеп Эрдоган бу масалани ҳал қилишга жиддий киришди. У Германия канцлери Герхард Шредер билан учрашди. Шредер Туркиянинг интилишларини қўллаб-қувватлар экан, шундай деди: «Мен бош вазир мамлакатда зарур ислоҳотларни тўлиқ ва муваффақиятли амалга ошираётганлигига ишонаман. Бу Европа Иттифоқи аъзолигига қабул қилиш тўғрисида музокара бошлаш юзасидан бир қарорга келишда муваффақиятнинг кафолатидир». Канцлер Еврокомиссия яқин кунларда тўғри қарор қабул қилади, деб қатъий ишонч билдирди.

Шунингдек, Франция президенти Жак Ширак ҳам Туркиянинг Европа Иттифоқига қабул қилинишини қўллаб-қувватламоқда. Америка Қўшма Штатлари эса бу масалада ҳамиша ташаббускор бўлиб келган. Президент Жорж Буш бу ғояни ҳатто НАТОнинг Истанбул саммитида ҳам илгари сурган. Еврокомиссар Гюнтер Ферхойген Брюсселда бош вазир Режеп Эрдоган билан учрашганида: «Туркиянинг Европа Иттифоқи сари йўлида энди тўсиқ йўқ» деди.

Ҳақиқатан ҳам кейинги икки йилда Туркияда Европа Иттифоқи стандарти талабларини бажариш борасида кўп ишлар қилинди. Жумладан, бир қатор сиёсий, иқтисодий, ижтимоий йўналишлар бўйича ислоҳотлар амалга оширилди. Айниқса, Конституция, армиянинг таъсир доираси, бошқарув идоралари ваколати билан боғлиқ ўзгаришлар, Грецияга дахлдор низоли масалаларнинг ҳал этилиши ҳамда мамлакат иқтисодининг юксалиши ғоят катта аҳамиятга эга. Бу ўзгаришлар Режеп Эрдоганнинг ташаббуси ва раҳбарлигида амалга оширилди. Бош вазир бошланган ислоҳотлар ҳамда демократик жараёнларни изчиллик ва қатъиятлик билан давом эттириш ниятида. Бироқ кураш осон кечаётгани йўқ.

Дарвоқе, Берлинда Режеп Эрдоганга ўз мамлакатининг тараққиёт йўлидан боришига раҳбарлик қилишдаги муваффақиятлари учун халқаро мукофот топширилди.

Хуллас, сиртдан қараганда, Туркиянинг Европа Иттифоқига аъзо бўлишига ҳеч қандай тўсиқ йўқдай. Унда нега бу масалани кўриб чиқиш ва музокара бошлаш муддатини белгилаш пайсалга солиняпти? Гап шундаки, бу масалани ҳал қилишга дахлдор сиёсатчилар икки гуруҳга бўлиниб қолишган: тарафдорлар ва қаршилар. Бундай ҳолатни нафақат давлат арбоблари, балки Еврокомиссия ҳамда Европарламент аъзолари ўртасида ҳам кўриш мумкин. Баъзан қизиқ ҳолатлар кузатилмоқда: қаршилар далил-исботларни рўкач қилмай, аксинча, масалага шахсий эҳтирослардан келиб чиқиб ёндошмоқдалар.

Еврокомиссар Гюнтер Ферхойгеннинг: «Туркиянинг Европа Иттифоқи сари йўлида энди тўсиқ йўқ» деб берган баёноти унинг баъзи ҳамкасбларини чўчитиб юборди. Еврокомиссиянинг бошқа бир масъул ходими Фриц Болькенштайн унга қарши кескин фикр билдириб: «Агар Туркия Европага исломлаштиришни олиб келса, унда Усмон империяси устидан қозонилган ғалаба бекорга бўлган экан»да деди. Шубҳасиз, бундай қарашлар мамлакатлар, халқлар, динлар тотувлигига, мақсадлар муштараклигига хизмат қилмайди.

Ватикан кардиналларидан бири Йозеф Ратцингер ҳам диний-этник сабабларни рўкач қилиб, Туркия ўзига сиёсий иттифоқчини Европадан эмас, араб дунёсидан излаши кераклигини айтди. Туркия бош вазири Режеп Эрдоган кардиналнинг фикрига жавобан шундай деди: «Ватикан — диний давлат. Бизнинг музокара олиб борадиган шерикларимиз эса Европа Иттифоқига аъзо мамлакатлар. Биз вазиятни шулар билан бирга баҳолаймиз».

Герхард Шредер билан Жак Ширак Туркиянинг Европа ҳамжамиятига қўшилишини қўллаб-қувватлаётган бўлишларига қарамасдан Германияда ҳам, Францияда ҳам бунга қаршилик кўрсатаётган кучлар бор. Жумладан, Германиядаги христиан-демократлар ўртасида Туркия шарқона мамлакат, унинг маънавий қадриятлари Европага тўғри келмайди, деб ҳисоблайдиганлар кўп. Шунингдек, иқтисод билан боғлиқ баҳоналар ҳам бор. Бироқ шу йил май ойида Европа Иттифоқи аъзолигига қабул қилинган айрим давлатларга нисбатан Туркиянинг иқтисодий аҳволи анча яхши. Аммо баҳона излаётганлар буни эътиборга олишмаяпти. Франция иқтисод ва молия вазири Николя Саркози эса Туркиянинг Европа Иттифоқига киришига ҳали вақт бор, деб ҳисоблайди. Франциянинг собиқ президенти Валери Жискар д-Эстен бўлса Туркиянинг Европа ҳамжамиятига қўшилишига умуман қарши. У Европа Иттифоқининг Асосий Қонуни — Конституцияси устида ишлаганида бу борада бир неча бор баёнот берди. Бундай кескин мулоҳазали сиёсатчилар Европадаги бошқа давлатларда ҳам бор. Ана шундай сиёсатчилар нафақат Туркия билан Европа Иттифоқи ўртасида бошланиши кутилаётган музокаралар йўлида ғов бўлишлари, балки 2005 йилда Асосий қонун — Конституция юзасидан ўтказиладиган референдумнинг натижасига таъсир кўрсатишлари ҳам мумкин.

Туркиянинг Европа Иттифоқига аъзо бўлишига фақат диний-этник тафовутлар ҳамда шарқона қадриятлар тўсиқ бўляптими? Афтидан, бошқа сабаблар ҳам борга ўхшайди. Бироқ улар ҳақида очиқ мунозара қилинмаяпти. Аввало, Туркия катта давлат. Қарийб 70 миллион аҳолиси бор. Шу йил май ойида Европа Иттифоқига қабул қилинган ўнта давлатда эса жами 74 миллион аҳоли яшайди. Агар Туркия Европа ҳамжамиятига кирса, Еврокомиссия ва унинг бўлинмаларида ишлайдиган ходимлар сони ҳамда Европарламентга сайланадиган депутатлар сони жиҳатидан мамлакат етакчи ўринлардан бирига чиқиб олади. Шубҳасиз, Европада буни хоҳламайдиган сиёсий кучлар бор. Шунингдек, Туркиядан Европага ишчи кучи оқими кучаяди. Ваҳоланки, Европадаги аксарият давлатларда ишсизликка қарши кураш энг мураккаб муаммолардан бири бўлиб турибди.

Албатта, баҳона изланса топилаверади. Агар мамлакатлар ва халқлар бой-камбағаллик ёки диний-этник жиҳатдан гуруҳларга бўлинаверса, ер юзида тинчлик бўлмайди. Демократик қадриятларни даъво қилаётган ҳамжамият ҳеч қачон жиддий масалаларга бир томонлама ёндошмаслиги керак. Айниқса, ваъда билан вақтни беҳуда ўтказишдан ёмони йўқ. Туркия кўп йиллардан бери Еевропа Иттифоқида кузатувчи сифатида қатнашиб келяпти. Қабул қилиш учун унга 2002 йилда ваъда берилди. Шу мақсадда Европа Иттифоқи асосий ҳужжатларда ифодаланган талаблар асосида экспертиза ўтказа бошлади. Яъни, давлат қурилишининг демократик тамойиллари, ҳуқуқий асослар, инсон ҳуқуқлари мезонлари, иқтисодий имкониятлар кўриб чиқилди. Афтидан, хулосалар чакки эмас. Акс ҳолда Еврокомиссиянинг кенгайиш бўйича комиссари Гюнтер Ферхойген ишонч билан баёнот бермаган бўларди. Ўтган йилнинг охирида бу халқаро ташкилотнинг ташқи ишлар комиссари Крис Паттен ҳам ишонч билан: «Туркия, шубҳасиз, Европа Иттифоқига аъзо бўлади» деб баёнот берган эди. Шу йилнинг бошида Еврокомиссия раиси Романо Проди Анқарада бўлиб, Туркия раҳбарлари билан музокара олиб борди.

Ҳозир Еврокомиссия таркибида бўлаётган ўзгаришлар, шубҳасиз, олдин қабул қилинган қарорларга таъсир қилмаслиги зарур. Агар ваъдалар ваъдалигича қолаверса, унда халқаро ташкилотнинг халқаро обрўсига путур етиши мумкин. Шунингдек, Европа сиёсат оламининг арбоблари ҳам ўз баёнотларининг жиддийлиги учун масъулдирлар.

Европа Иттифоқи аъзоликка қабул қилиш тўғрисида Туркия билан музокара олиб бориш учун тайёрми? Агар тайёр бўлса, музокара 2004 йил декабрь ойида бошланиши керак.

Иброҳим НОРМАТОВ,
сиёсий шарҳловчи.

Давлат мулки қўмитаси Тошкент шаҳар бошқармаси ҳузуридаги «POYTAXT AUKSION» давлат унитар корхонаси

2004 йилнинг 19,21,26,28 октябрь ва 2,4,9,11,16,18,23,25,30 ноябрь кунлари аукцион савдоларини ўтказади.

Савдоларга «Parkent ixtisoslashgan bozori» ОАЖ ҳудудида жойлашган, майдони 9 (3х3) кв.м. бўлган 8-сонли ноозиқ-овқат маҳсулотлари савдо дўкони қуриш ҳуқуқи 2 000 000 сўм бошланғич нарх билан ва аввал ўтказилган аукцион савдоларида сотилган, лекин ғолиблар томонидан белгиланган мажбуриятлар муддатида бажарилмаган турғун савдо дўконлари қуриш ҳуқуқи мазкур эълон чиққан кундан бошлаб ҳафтанинг ҳар сешанба, пайшанба кунлари қайтадан аукцион савдоларига қўйилади.

Савдоларда ҳуқуқий ва Тошкент шаҳрида доимий рўйхатдан ўтган жисмоний шахслар қатнашишлари мумкин.

Ҳамда 2004 йилнинг 16,19,23,26,30 ноябрь ва 3,7,10,14,17,21,24,28,31 декабрь кунлари аукцион савдоларини ўтказади.

Савдоларга Тошкент шаҳри, Туркистон кўчаси, 8-«А» уйда жойлашган, Ўзбекистон Республикаси Транспорт Прокуратурасининг 1991 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 10АР 755 бўлган «ГАЗ-2410» русумли автотранспорт воситаси 471 095 сўм бошланғич нарх билан;

Тошкент шаҳар, Миробод тумани, Мовароуннаҳр кўчаси, 16-«А» уйда жойлашган, Ўзбекистон Республикаси давлат мулки қўмитаси Тошкент шаҳар бошқармасининг 2001 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 10 AY 896 бўлган «ГАЗ-3110» русумли автотранспорт воситаси 3 095 158 сўм бошланғич нарх билан;

Тошкент шаҳар, Қушбеги кўчаси, 22-уйда жойлашган Тошкент шаҳар давлат Ветеринария бошқармасининг 1984 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 10AL 400 бўлган «Москвич ИЖ-2715-01» русумли автотранспорт воситаси 376 903 сўм бошланғич нарх билан қўйилади.

Савдоларда қатнашиш истагини билдирган талабгорлар «POYTAXT AUKSION» давлат унитар корхонасининг «Ўзуйжойжамғармабанк» Тошкент шаҳар бўлимидаги ФА 00425, СТИР 204399967, 20210000804243151001 ҳисоб рақамига турғун савдо дўкони учун бошланғич нархидан 5% миқдорида, автотранспорт воситаси учун бошланғич нархидан 10% миқдорида закалат пули тўлайдилар. Аризалар қабул қилиш турғун савдо дўкони учун савдо ўтказиладиган кундан бир кун илгари соат 18.00 да, автотранспорт воситаси учун савдодан бир соат аввал тўхтатилади.

Савдолар Тошкент шаҳри, Миробод тумани, Мовароуннаҳр кўчаси, 16-«А» уйда ўтказилади.
Телефонлар: 133-23-40, 133-02-49.

Гувоҳнома № 000815.

Ўзбекистон Республикаси Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлигининг Ташқи меҳнат миграцияси масалалари агентлиги қуйидаги собиқ ходимларнинг хизмат гувоҳномалари ўз кучини йўқотган деб ҳисобланишини маълум қилади.

1. Асатов Э. № 14
2. Шукуржанов № 15
3. Ахмеджанов Д. № 65
4. Шарипов Э. № 73
5. Эркабоев Б. № 74
6. Ходжаев Т. № 75
7. Холматов А. № 76
8. Ниёзметов С. № 79
9. Сафаров Т. № 80
10. Абдураҳимов А. № 81
11. Джуманиёзов М. № 82

Муаммо. Мулоҳаза

ТУЗ — НОН КАБИ АЗИЗ НЕЪМАТ

УНИНГ СОФЛИГИ ҲАМ АЗИЗ БЎЛМОҒИ ЖОИЗ

Ер юзида ОИТС, ўлат каби эпидемик хасталикларга манба бўлувчи касалликлар қаторига буқоқни ҳам қўшиш мумкин. Тўғри, буқоқ юқмайди. У йод танқислиги туфайли орттирилиб, жуда тез ва ўзидан оғир асоратлар қолдиради.

XXI асрнинг оғир хасталиги, деб эътироф этилаётган буқоқ аллақачон ўз «кароматини»ни кўрсатиб бўлди. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ахборотига кўра, ҳозир Ер шари мамлакатларида яшаётган 2,5 миллиард аҳоли хаста. Ёхуд ҳар йили жаҳон бўйича 20 миллион бола йод тақчиллиги боис, ногирон ёки туғма заиф ҳолда дунёга келмоқда. Ёки йилига бир миллиондан ортиқ аёл йод, темир етишмовчилигидан кўз юммоқда. Энг ачинарлиси, буқоқнинг мамлакатлар ва қитъалараро «кенг тарқалаётгани». Масалан, Жанубий Америка, Жанубий Африка, Хитой, Ҳиндистон, Бангладеш, Индонезия каби қатор йирик давлатларнинг катта-катта шаҳарлари, қишлоқлари аҳолиси бу дарддан жабр тортмоқда.

Хўш, Ўрта Осиёда-чи? Ўзбекистон, Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистонда-чи?

Очиқ айтмоқ ва ёзмоқ жоиз, бу қардош ва ҳамдўст республикаларда ҳам буқоқ, камқонлик, саратон ва ошқозон-ичак касалликлари учраб турибди. Айниқса, «Острехондроз», яъни модда алмашинувидан келиб чиқадиган бўйин, елка ва бўғинларда туз кўпайиши, шунингдек, буйрак ва ўт пуфагида тошлар пайдо бўлиши рўй бермоқда. Асаб касалликлари, турли тошмалар тошиши, ҳар хил аллергик касалликлар ҳам камайиш ўрнига ортмоқда.

Хўш, бу нимадан? Нега экологик муҳит, тоза сув, тоза ҳаво борасида оламшумул характерга эга хайрли ишлар қилинаётган бир пайтда бу каби салбий ҳолатлар ҳамон юз бермоқда? Тиббиётда энг замонавий асбоб-ускуналар, усуллар қўлланилаётган даврда, ҳатто юрак, буйрак сингари аъзолар кўчириб ўтказилаётган бир замонда, номақбул ош тузи туфайли ўлим юз берса-я?!

Тан олиш керак, республикамизнинг ҳар бир вилоятида ёғ-экстракти, нон ишлаб чиқариш корхоналари каби ош тузи ишлаб чиқаришга, қадоқлашга йўналтирилган цехлар, кичик корхоналар кўп. Бироқ, махсус ихтисосга, энг мақбул сертификатга эга — туз тайёрлаш корхонаси деярли йўқ. Қорақалпоғистон Республикаси, Навоий ва Сурхондарё вилоятларидаги у ёки бу туз конлари ҳавзасида жаҳон андозаси даражасида заводлар қуриш вақти аллақачон етмадими? Газланган сув, печенье, макарон цехлари каби кичик корхоналар ҳар қадамда учрайдию, рисоладагидек ош тузи «завод»чалари ҳануз йўқ.

Шу ўринда савол туғилади: «Экстра», «Барака», «Орзу», «Садаф», «Хўжаикон» сингари қадоқланган туз ишлаб чиқарувчи корхоналар маҳсулотларининг ҳаммасига «йодланган», «сифатли» сингари «кафолат берувчи» ёрлиқлар битилган. Ишлаб чиқарилган муддати, сақланиш даври ҳам қатъий ёзиб қўйилган. Афсуски, улар орасида сифатсиз, йодланмаганлари ҳам оз эмас. Уй бекалари, она ва момоларимиздан доим бир сўзни эшитишга тўғри келади: «болам, туз олсанг, майин, ундек оппоқ тузингдан ол!», «Кечаги тузингни, ёғга солсам кўпириб кетди»... «Экстра»дан ол, тез эрийди, тош боғламайди!»

Нима, туз ҳам эриганда кристал ошиб, тош боғлайдими? Ёхуд ёғ доғлаётганда кўпириб, тошиб кетадими? Буни қандай тушунмоқ керак?! **Шофиркон**лик Турсуной Очилова «қадоқланган туз мазасиз, тахир» деса, **қизилтепа**лик Лайло Тоғаева: «Экстра»дан бошқаси ҳадеганда эримайди», деб куюнади. **Навбаҳор**лик Саломат Йўлдошева билан **навоий**лик Роҳила Сулаймонова эса: «ҳамма туз бир гўр, ҳаммасига гипс қўшадими-е, қуйқа ҳосил бўлади», деб дий-диё қилади. «Қадоқланган тузингдан кўра, кўчада тележкада сотиб юрган килолик туз афзал», — дейди **кармана**лик нафақахўр Каромат буви.

Шу ўринда яна савол туғилади: туз сифати, сертификати билан шуғулланувчи республикада ихтисослашган лаборатория борми? Нима, фақат республика Соғлиқни сақлаш вазирлиги, қолаверса, республика санитария-эпидемиология бош бошқармаси мутасаддилари бу ишга масъулми? Солиқ инспекцияси ва кенг жамоатчиликнинг ўрни қани?

Биз худди шу масала билан яқинда Навоий электрокимё заводида бўлдик. Бу ерда алоҳида цех бўлиб, унда ойига 350 тонна барчага мақбул, сара ош тузи ишлаб чиқарилмоқда. У вилоятдаги нафақат Зарафшон, Нуробод, Мурунтов, Учқудуқ шаҳарлари, балки, Тошкент ва Орололди минтақаси — Хива ва Нукусгача етказиб беріляпти.

— Муаммолар туғилмаганда эди, ойига минг тоннагача туз ишлаб чиқарган бўлардик, — дейди **завод директори Бахтиёр Ботиров,** — «экстра»га рақобатли туз ишлаб чиқардик, бироқ, унга сертификат олиш ва қайта ишлашда асбоб-ускуналар топиш анча мушкул... Республикада бирор бир нуфузли идора туз сифати билан шуғулланмайди...

Биз мақола сарлавҳасини қўйишдан олдин аввало тайёрланаётган тузлар таркиби ва уларнинг тайёрланиш технологиясини назарда тутдик. Шундай туз цехлари борки, тонна-тонна тузларга йод эритмасини ҳашоратларга қарши химикат сепиладиган оддий мосламаларда сепишаяпти. Ваҳоланки, туз бирламчи ишловдаёқ, аввало, қаттиқ қотишмалардан, сулфат-сулфид каби оғир кристаллардан тозаланиши кераклиги ҳеч кимнинг эсига келмаётир.

Маълумки, Менделеевнинг «Элементлар даврий системаси»да йод моддаси 53-ўринда турибди. Демак, энг мақбул ош тузи учун фақат йод миқдори асосий вазифа саналмайди. Айрим мутахассислар фикрича, энг асл, энг олий навли ош тузида натрий-хлор миқдори 98,40 фоизни, биринчи навлисида эса 97,70 фоизни ташкил этмоғи лозим. Худди шундай тузда кальций, магний миқдори ҳам муайян даражани эгалламоғи шарт. Афсуски, биз бу минералларга эмас, йодга урғу берамиз. Уни билиб-билмай тузга қўшаверамиз. Ахир тоза, серистеъмол туз биргина йод бирикмаси билан ўлчанмайди-ку! Шу боис, аввало тузни сувда эримайдиган қаттиқ тошлардан — турли заҳарли кристаллардан халос этмоқни ҳам эътироф этмоқ даркор. Бизнингча, чинакам ош тузи ишлаб чиқаришдан олдин унинг сифати, софлиги ва йодланганлик даражаси хусусида ҳам ўйлаб кўрадиган пайт келди...

Музаффар ШАРОПОВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири

«ПАХТА БАНК»

замонавий сўм пластик карточкаларидан фойдаланинг!

1. «Пахта Банк» сўм пластик карточкаси — бу Сизнинг ҳамёнингиздир. Республикамизнинг исталган манзилига шу биргина пластик карточка билан бориб келиш имкониятингиз мавжуд.

2. «Пахта Банк» сўм пластик карточка эгалари учун карточкадаги қолдиқ суммага ҳар ойда 2,5 устама фоиз, ойма-ой капитализация ҳисобига эса йиллик 34,5 фоиз устама даромад ҳисобланади.

3. Сўм пластик карточкасига эга бўлиш учун шахсингизни тасдиқловчи ҳужжат ҳамда банк бошқарувчиси номига ариза билан мурожаат қилсангиз кифоя. Банк маъмурияти Сизнинг ушбу аризангизга асосан 15 дақиқа ичида пластик карточкангизни расмийлаштириб беради.

4. Пластик карточкадан фойдаланиш учун Сиз ўзингиз танлаган ва пластик карт хотирасига киритилган паролдан фойдаланасиз, натижада ўзга шахсларнинг пластик карточкангиздан фойдаланиш эҳтимоли батамом йўқолади.

5. Республика миқёсида дўконларга ва савдо хизмат кўрсатиш шахобчаларига ўрнатилган терминаллар ёрдамида нақд пулсиз тўловларни амалга ошириш имконига эга бўласиз.

6. «Пахта Банк» сўм пластик карточкаси орқали нақд пулсиз равишда коммунал хизматлар учун хисоб-китоб қилишингиз мумкин.

7. Шартнома асосида таълим олаётган талабаларнинг контракт тўловларини пластик карточка орқали нақд пулсиз амалга оширишингиз мумкин.

8. Метрополитендан фойдаланиш мақсадида йўл кира ҳақини пластик карточка орқали тўлашингиз мумкин.

9. Пластик карточкангиз ҳисоб рақамига иш ҳақи ва унга тенглаштирилган тўловларни белгиланган тартибда нақд пулсиз ўтказишингиз мумкин.

10. «Пахта Банк» сўм пластик карточкангизнинг ҳисоб рақамига республиканинг исталган бурчагида ҳар қандай банкдан туриб ҳам нақд пул топшириш орқали жамғармангизни кўпайтиришингиз мумкин.

11. Пластик карточкангиздаги маблағларни истаган вақтда республика бўйлаб ўрнатилган банкоматлар орқали нақд пулга айлантиришингиз мумкин.

12. Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йил 2 июлдаги 300-сонли қарорига асосан чакана савдо ва умумий овқатланиш корхоналари пластик карточкалар орқали амалга оширилган товар айланмаси ҳажмига нисбатан ялпи даромад солиғини 20 фоизга кам тўлайдилар.

13. «Пахта Банк» сўм пластик карточкангизга доир маълумотлар сир сақланишига ва ҳар ойнинг биринчи кунига фоизли даромадингизни қўшиб боришга кафолат беради.

14. «Пахта Банк» сўм пластик карточкангиздаги маблағларингиз Ўзбекистон Республикаси Фуқароларининг банкдаги омонатларини кафолатлаш Фонди томонидан кафолатланган.

15. Товарларни сотишда ва хизматлар кўрсатишда хўжалик юритувчи субъектлар томонидан бериладиган терминал чеклари, квитанциялар, талонлар, чипталарга ҳамда товарлар ва хизматларга ҳақ тўланганлигини тасдиқловчи уларга тенглаштирилган бошқа хужжатларга тенглаштирилади.

BOSH MUHARRIR:
Safar OSTONOV

TAHRIR HAY`ATI:
Abdulla ORIPOV
Asliddin RUSTAMOV
Ashur QODIROV
Bobir ALIMOV
Habib SA'DULLA
Norbobo SHAKAROV (Bosh muharrir birinchi o`rinbosari)
Alimqul SULTONOV (Bosh muharrir o`rinbosari)
Andrey ORLOV (Bosh muharrir o`rinbosari «Golos Uzbekistana»)
Nomoz SA`DULLAYEV
To`lepbergen QAIPBERGENOV
Muslihiddin MUHIDDINOV
Olim MURODOV
Abdug'ani MAMASODIQOV (Mas'ul kotib)

MUASSIS:
O`ZBEKISTON XALQ DEMOKRATIK PARTIYASI MARKAZIY KENGASHI

BO`LIMLAR:
Siyosat, partiya va xalqaro hayot 133-44-55
Ma`naviyat va ma`rifat 133-69-45
Ijtimoiy hayot va iqtisodiyot 133-20-36
Parlament va huquq 136-76-21
Axborot, sport va harbiy vatanparvarlik 133-21-43
Xatlar va ommaviy ishlar 133-12-56 (Tel. Faks)
Mas`ul kotib 133-72-83
Reklama va e`lonlar 133-38-55, 133-47-80

VILOYAT MUXBIRLARI:
Andijonda — 25-32-70
Buxoroda — 222-10-92
Gulistonda — 25-03-80
Jizzaxda — 5-49-85
Navoiyda — 3-39-20
Namanganda — 6-43-43
Nukusda — 222-70-15
Samarqandda — 35-20-54
Urganchda — 226-51-35
Farg`onada — 26-43-62
Termizda — 3-79-98

MANZILIMIZ:
700000, TOSHKENT, MATBUOTCHILAR KO`CHASI, 32-UY.

Navbatchi:
Mirbaxtiyor MIRFAYZIYEV

Gazeta «O`zbekiston ovozi»ning kompyuter markazida terildi va sahifalandi.
Sahifalovchi-dasturchi:
Javlon RASULEV

«Sharq» nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi bosmaxonasida chop etildi.
Korxona manzili:
Buyuk Turon ko`chasi, 41-uy.

Gazeta O`zbekiston Matbuot va axborot agentligida 008-raqam bilan ro`yxatga olingan.
Gazeta ofset usulida, A-2 formatida bosildi.
Hajmi 2 bosma taboq.

«O`zbekiston ovozi» materiallarini ko`chirib bosish faqat tahririyat ruxsati bilan amalga oshiriladi.

Г — 1160
7337 nusxada bosildi
t — Тижорат материали
O'zA yakuni — 21.00.
Topshirish vaqti — 1.00.
2 3 4 5 6
SOTUVDA ERKIN NARXDA

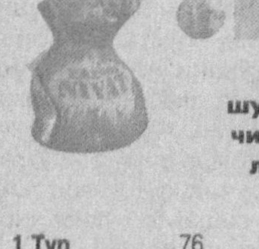

«ЯХШИ НИЯТ» ТЕЛЕВИЗИОН УЙ-ЖОЙ ПУЛ-БУЮМ ЛОТЕРЕЯСИ 132-ТИРАЖИДА ЮТГАН ЧИПТАЛАР РАҚАМЛАРИ ҚИСҚА ЖАДВАЛИ

Чипталар, жадвал охиридан бошлаб, халтадан чиқмаган рақамлар бўйича текширилади. Ана шундай рақамдан биронтасининг чиптада мавжудлиги уни ютуқсизга айлантиради. Агар халтадан чиқмаган барча рақамлар чиптада мавжуд бўлса, унда ушбу чипта қўшимча турда ютуқли ҳисобланади. Сўнгра чипта сериясининг 1, 2, 3, 4 ва 5-турларда тўғри келиши текширилади. 6-турдан бошлаб мазкур турдаги рақамнинг чиптадаги мавжудлиги текширилади.

1 Тур	76	53	Чипталар	1000000	**7 Тур**	Сумма:	**15 Тур**	Сумма: 300
46	40	7	рақами	Чипта	83	10000	26	**21 Тур**
23	77	29	10018572.1	рақами	Сони: 3	**11 Тур**	Сони: 13	73
41	68	15	40012750.1	40013863.1	Телевизор	10	Сумма: 800	Сони: 183
57	86	5	50016791.3	**5 Тур**	биттадан	Сони: 3	**16 Тур**	Сумма: 300
6	85	33	**4 Тур**	64	Чипталар	Сумма:	55	**22 Тур**
71	17	38	45	Сони: 2	рақами	5000	Сони: 22	22
18	90	54	2	Телевизор	10014922.3	**12 Тур**	Сумма: 600	Сони: 338
37	12	21	35	биттадан	30018947.2	50	**17 Тур**	Сумма: 300
67	78	19	36	Чипталар	70010196.3	Сони: 6	79	**23 Тур**
Сони: 1	13	70	49	рақами	**8 Тур**	Сумма:	Сони: 28	20
Автомагнитол-	69	63	72	20017699.2	74	3000	Сумма: 500	Сони: 487
ла	Сони: 1	4	51	70011756.3	Сони: 3	**13 Тур**	**18 Тур**	Сумма: 300
Чипта	Видеомагнито-	27	65	**6 Тур**	Сумма:	89	30	**Қўшимча**
рақами	фон	81	87	39	25000	Сони: 5	Сони: 44	**тур**
90011850.3	Чипта	8	1	Сони: 3	**9 Тур**	Сумма:	Сумма: 400	Сони: 12
2 Тур	рақами	25	56	Телевизор	48	2000	19 Тур	Сумма: 900
84	90007298.1	3	42	биттадан	Сони: 3	**14 Тур**	58	**Халтадан**
24	**3 Тур**	61	80	Чипталар	Сумма:	32	Сони: 72	**чиқмаган**
31	52	Сони: 3	60	рақами	15000	Сони:10	Сумма: 300	**шарлар:**
34	11	Телеви-	9	30003428.2	**10 Тур**	Сумма:	**20 Тур**	**14 16**
66	43	зор	Сони: 1	60001261.2	62	1000	59	**28 44**
88	82	биттадан	Сумма:	90008784.1	Сони: 3		Сони: 111	**47 75**

"Лаҳзали Яхши Ният" телеўйинда иштирок этувчи шарлар рақами: (халтада қолган) 14, 16, 28, 44, 47, 75	Тўғри келганлар сони	Ютуқ сони	Сумма	Чипта рақами
	4	1	1000000	41006383.1
	3	5	1000	
	2	137	300	
	1	19047	100	

"Яхши Ният" телевизион уй-жой пул-буюм лотереясининг 2004 йил 28 октябрдаги 133- тиражида ўйналадиган супер-ютуқлар:

1 -турда биттадан Автомагнитолла
2 -турда биттадан Видеомагнитофон
3 -турда биттадан рангли Телевизор
4 -турда 60.000.000 сўмлик ЖЕК ПОТ ўйналади.
Агар чиптангиз 55 -юришда тўлса сиз 60.000.000 сўмлик миқдордаги ЖЕК ПОТ эгаси бўласиз.
56,57 -юришда чиптангиз тўлса "LACETTI" ҳамда 5.000.000 сўм пул,
58,59 -юришда чиптангиз тўлса «NEXIA» ҳамда 3.000.000 сўм пул,
60-61 -юришда чиптангиз тўлса "MATIZ" ҳамда 1.000.000 сўм пул,
62-64 -юришда чиптангиз тўлса 3.000.000 сўм пул ютуғи эгаси бўласиз.
4- турнинг 64- юришидан сўнг 1.000.000 сўм пул ютуғи.
5-7 -турда биттадан рангли Телевизор

Ютуқлар ҳар чоршанба соат 14.00 дан кейин ютуқли чипта кўрсатилган заҳоти "Лаура" ХФ сида берилади. Манзил: Тошкент шаҳри, Шевченко кучаси, 8 уй. Мўлжал: "Украинка" дўкони.Тел: 8(3712) 56-25-54, 56-26-60.

Пул ютуқлари Миробод тумани Халқ банки бўлимлари ҳамда "Лаура" ХФсида ва чипта тарқатувчилар томонидан берилади.

"ЯХШИ НИЯТ" телелотереяси чипталарини газета дўконларидан ва чипта тарқатувчилардан олиш мумкин.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг 2003 йил 22 декабрдаги 16-сонли лицензияси.

Ҳикматли сўзлар маъноси

СИНЧ УЙИМ — ТИНЧ УЙИМ

«Уйим синч — кўнглим тинч». Биология фанлари номзоди А.Усмонов бу мақоллар хусусида шундай ёзади: «Тарихий манбалардан маълум бўлишича, аждодларимиз неча-неча зилзилаларнинг шоҳиди бўлишган ва натижада, улар уйларни зилзилага бардош берадиган қилиб қуриш — синчли уй солишни кашф этишган. Тошкентда бўлиб ўтган зилзилада (муаллиф 1966 йил 26 апрелда бўлган зилзилани назарда тутган)... ҳатто зилзила ўчоғи устидаги синчли уйлар ҳам қулаб тушгани йўқ, фақат деворларида ёриқлар пайдо бўлди, холос. «Синч уйим — тинч уйим» халқ мақолининг ҳаққонийлиги яна бир бор исботланди. Демак, синчли уйларни кўпроқ қуриш лозим».

СИРТИ ЯЛТИРОҚ ИЧИ ҚАЛТИРОҚ

Бу мақолни ташқи кўринишига зеб бериб, башанг кийиниб, пардоз-андоз қилиб, бўяниб, тараниб, «илоннинг оғзидан чиққандай» бўлиб ўзини кишиларга кўзкўз қилиб юрадиган, «қўлини совуқ сувга ургиси келмайдиган», меҳнатга бўйин қўймаган, ўз илм-билимини, касб-ҳунарини оширишга ҳаракат қилмайдиган олифта, сатанг, таннозларга қарата киноя ва истеҳзо тарзида айтадилар.

Интер-спорт

ЖАНГ ЛАС-ВЕГАСДА БЎЛАДИ

Украиналик Виталий Кличко билан британиялик Дэнни Уильямс ўртасида WBC йўналиши бўйича жаҳон чемпионлиги учун ўтказиладиган жанг 11 декабрь куни Нью-Йоркда эмас Лас-Вегасда уюштириладиган бўлди. Бунга сабаб: Нью-Йоркдаги «Мэдисон Сквер Гарден» спорт саройининг бандлигидир.

Маълумки, Виталий Кличко мазкур жангда ўзининг чемпионлик унвонини илк марта ҳимоя қилади. У Корри Сандерс билан жангда чемпионликка эришганлигини мухлислар яхши билишади. Кличко шу пайтгача 36 та жанг ўтказиб, 34 та ғалабанинг 33 тасини нокаут қилган. Британиялик эса 34 жанг, 32 ғалаба, 27 нокаутга эга. Уильямс сўнгги учрашувда Майк Тайсонни нокаутга учратган.

«ЧЕЛСИ»НИНГ БИРИНЧИ МАҒЛУБИЯТИ

Чемпионлар лигаси учун курашда ЦСКА жамоаси билан учрашувга ҳозирлик кўраётган Лондоннинг «Челси» футболчилари мавсумда илк бор мағлубиятга учрадилар. Роман Абрамовичнинг жамоаси Англия чемпионатининг 9-турида «Манчестер Сити» клуби билан учрашиб, 0:1 ҳисобида имкониятини бой берди. Тўпни франциялик ҳужумчи Николя Анелька 11 метрдан дарвозага йўллади. Умуман олганда, «Челси» ёмон ўйин кўрсатмади. Лекин, «Сити» дарвозабони Дэвид Жеймснинг маҳорати ҳисобни тенглаштиришга имкон бермади.

ЧЕМПИОНГА ҒАЛАБА КЕРАК

Венгриялик Петер Леко билан россиялик Владимир Крамник ўртасида ўтказилаётган шоҳмот учрашувининг 13-партияси дуранг бўлди. Россиялик жаҳон чемпиони илк марта Бенони ҳимоясини қўллаб, Лекони ҳайратга солди. Чунки у қийин аҳволда қолган эди. Зеро, венгр шоҳмотчиси маҳоратини ишга солиб, вазиятни соддалаштиришга ҳаракат қилди ва кутилмаганда хатога йўл қўйди. Бу билан Крамник бирмунча устунликка эришди. Кейин Леко вазиятдан чиқишнинг ягона йўлини ахтарди ва томонлар битимга келишишга рози бўлишди. Чунки, тахтада шоҳ доналари қолганди, холос. Ҳозир умумий ҳисоб Леко фойдасига 7:6 бўлиб турибди. Крамник сўнгги партияда фақат ғалаба қозониши лозим. Акс ҳолда чемпионликни бой бериши мумкин.

Определением Хозяйственного суда г.Ташкента за №10-0420/8672 от 16.09.2004г. на предприятие ОАО «Нефтегазсавдо» введена процедура наблюдения. Временным управляющим назначен Ташпулатов Ш.Р. Первое собрание кредиторов ОАО «Нефтегазсавдо» состоится в 15-00 часов 26 октября 2004 года по адресу: г.Ташкент, Чиланзарский район, улица Халклар Дустлиги 23а, ком. 501, (ориентир — Высший Хозяйственный суд), регистрация участников данного собрания кредиторов начнется с 14-45 часов. При себе иметь доверенность на участие собрании кредиторов. По всем вопросам обращаться по телефонам 76-09-99, 117-23-35.

Определением Хозяйственного суда г.Ташкента за №10-0420/6956 от 03.08.2004г. на предприятие СП «ORTOQ-T.A.P.» введена процедура наблюдения. Временным управляющим назначен Ташпулатов Ш.Р. Первое собрание крдетиоров СП «ORTOQ-T.A.P.» состоится в 16-00 часов 26 октября 2004 года по адресу: г.Ташкент, Чиланзарский район, улица Халклар Дустлиги 23а, ком. 501, (ориентир — Высший Хозяйственный суд), регистрация участников данного собрания кредиторов начнется с 15-45 часов. При себи иметь доверенность на участие собрании кредиторов. По всем вопросам обращаться по телефонам 76-09-99, 117-23-35.

Ўзбекистон Халқ демократик партияси Марказий Кенгаши Котибияти Ўзбекистон санъат арбоби, «Ўзбекрақс» миллий рақс бирлашмаси бош директори, партия фаоли

Юлдуз ИСМАТОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан марҳуманинг оила аъзоларига чуқур ҳамдардлик билдиради.

Ўзбекистон ХДП Марказий Кенгаши Котибияти Ўртачирчиқ туман партия кенгаши биринчи котиби Ф.А.Абдужабборовга волидаи мукаррамалари

ФОТИМА аянинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Ўзбекистон овози» ва «Голос Узбекистана» газеталари жамоаси таҳририятнинг собиқ ходими, таниқли фотожурналист

Владимир МОЛГАЧЕВнинг

вафот этгани муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур ҳамдардлик билдиради.